

ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України

◆ № 239 (489) ◆ Серeda, 16 грудня 1992 року ◆

Ціна 2 крб.

ГУМАННА МІСІЯ

Учора Голова Верховної Ради України Іван Плющ прийняв американську делегацію з Міжнародної комісії у справах військовополонених та безвісти пропалих солдатів. Мета делегації — збір відомостей про колишніх військово-васлужбовців США, які, можливо, були раніше військовополоненими на території колишнього СРСР і мешали або нині проживають в Україні чи в інших нових незалежних державах. Очолює делегацію голова комісії — спеціальний представник Президента США посол Малькольм Тун.

Гуманною і необхідною для людини назвав Іван Плющ місію американської делегації.

На зустрічі були також присутні голова постійної Комісії ВР у закордонних справах Дмитро Павличко і Надзвичайний і Повноважний Посол США в Україні Роман Поладок.

Того ж дня у прес-центрі МЗС України відбулася прес-конференція американської делегації для українських і зарубіжних журналістів.

Артем ПРОХОРЕНКО.

ЯДЕРНА ЗБРОЯ: КОНЦЕПЦІЯ КЕРІВНИЦТВА УКРАЇНИ

Президент України Л. М. Кравчук

відповідає на запитання кореспондентів Укрінформу

Запитання: Шановний Леоніде Макаровичу, наша держава з перших днів свого існування твердо заявила про своє прагнення стати без'ядерною і позаблоковою. Цієї мети вона дотримується і сьогодні. Та, незважаючи на це, останнім часом у деяких засобах масової інформації як окремих країн ближнього, так і далекого зарубіжжя вміщується чимало матеріалів, де стверджується, що Україна зволікає із знищенням стратегічної ядерної зброї, яка знаходиться на її території. Укрінформ неодноразово, в тому числі пославшись на роз'яснення, які Ви давали останнім часом, спростовував ці твердження. Але вони продовжують, як кажуть, «гуляти по світу». У

цьому зв'язку просили б Вас стисло викласти концепцію керівництва України щодо ядерної зброї. Як вона народилася? У чому її суть? Чи не змінилася вона нині? І чи може змінитись у майбутньому?

Відповідь: Підходи України до ядерної зброї, в тому числі тієї, що розташована на українській землі, визначені нашою Верховною Радою. Як відомо, в прийнятій нею 16 липня 1990 року Декларації про державний суверенітет України було проголошено про намір України стати в майбутньому державою, яка не бере участі у військових блоках і дотримується трьох неадерних принципів: не приймати, не вироб-

ляти і не набувати ядерної зброї.

Підтверджуючи цей намір, 24 жовтня 1991 року Верховна Рада заявила: Україна проводитиме політику, спрямовану на повне знищення ядерної зброї та компонентів її базування, що розташовані на території Української держави. Україна має намір зробити це у мінімальні строки, виходячи з правових, технічних, організаційних та інших можливостей, з належним забезпеченням екологічної безпеки. Вже тоді Україна, як одна з правонаступниць колишнього Союзу РСР, заповнила світ, що вона додержуватиметься поло-

(Закінчення на 3-й стор.).

Читайте в номері

2

Виступ Голови Верховної Ради України І. С. ПЛЮЩА на науково-практичній конференції «Виборча система і проблеми становлення Української держави» 12 грудня

10

13

Закон України

ПРО ДЕРЖАВНУ
ДОПОМОГУ СІМ'ЯМ
З ДІТЬМИ

ЗАЯВА, ЯКА ШОКУВАЛА СВІТ

Конструктивна атмосфера ранкового засідання 14 грудня Ради Міністрів закордонних справ країн — членів НБСР, яке відкрив прем'єр-міністр Швеції К. Більдт, була порушена виступом керівника делегації Російської Федерації, міністром закордонних справ А. Козирєвим. Він заявив, що Росія завжди виступала за мирний простір колишнього СРСР своєю життєво важливим інтересом і намагається відновити федеративний устрій колишнього Радянського Союзу, використовуючи всі можливі засоби. Надалі цю заяву було спростовано. А. Козирєв пояснив, що він навісине включив у свій виступ риторику опозиційних російських сил, щоб усі присутні відчули небезпеку, яка загрожувала миру і спокою.

Реагуючи на цю заяву, міністр закордонних справ України А. Зленко у своєму виступі заявив, що риторику «жартів в політиці» — річ надзвичайно небезпечна. «У виступі А. Козирєва», — зазначив глава українського зовнішньополітичного відомства, — ми почули відголос старого імперського висловлення, несумісного з цивілізованими нормами міжнародного співробітництва». А. Зленко наголосив, що Україна не сприймає політичні сили та загрози силою і буде йти разом з усіма партнерами по НБСР у відстоюванні високим цілям і принципам Хельсінкського Заключного Акта і Паризької хартії для нової Європи. «Вибір народу України є остаточним і визначати свою долю буде лише він сам», — заявив А. Зленко.

Того ж дня міністр закордонних справ України зустрівся з головою зовнішньополітичного відомства Канади Б. Макдугал. У ході зустрічі було розглянуто ширше коло питань двостороннього співробітництва.

А перед цим, 13 грудня, відбулася зустріч А. Зленка з міністром закордонних справ Естонської Республіки Т. Веллісте. Міністри розглянули перспективи розширення і поглиблення двостороннього співробітництва, взаємодії зовнішньополітичних відомств двох країн, зокрема в консульських питаннях. Значну увагу було приділено проблемі забезпечення прав національних меншин. Прес-центр МЗС.

УГОДА ПРО ПРАВОВУ ДОПОМОГУ

8 грудня 1992 року у Вільнюсі Генеральний прокурор України Віктор Шмигін і Генеральний прокурор Литовської Республіки Артурас Паулаускас підписали угоду між прокуратурами цих держав про правову допомогу і співробітництво.

Правова допомога надаватиметься сторонами в межах їх компетенції з питань, що випливають з міжнародних договорів і угод, правопорушень в економічній та зовнішньоекономічній діяльності, охороні навколишнього середовища, порушення кримінальних справ і розслідування злочинів, виконання окремих прохань у кримінальних і цивільних справах, видачі осіб, які скоїли злочини, реабілітації жертв політичних репресій.

Держави інформуватимуть одна одну та координуватимуть дії у боротьбі з окремими видами злочинів, з питань економічних катастроф, охорони прав людини.

Відповідно до підписаної угоди вони визнають за можливе надати правову допомогу з питань прокуратури і діяльності, а також розширювати непроцесуальне співробітництво в тому числі обмін досвідом, надання допомоги у підвищенні кваліфікації працівників прокуратури, обмін статистичною та іншою інформацією.

Прес-група Генеральної прокуратури України.

9

«Голос України» спільно з Головною державною податковою інспекцією України розпочинає постійну рубрику, в якій знайомитиме читачів зі змінами в податковому законодавстві, коментуватиме та роз'яснюватиме законодавчі акти, відповідатиме на запитання читачів, знайомитиме з роботою податкових інспекцій тощо. Сьогодні пропонуємо фоторепортаж про роботу Новоозаводської податкової інспекції, що в Чернівцях.

ЯК НАМ ОБИРАТИ ВЛАДУ

Виступ Голови Верховної Ради України І. С. ПЛЮЩА
на науково-практичній конференції «Виборча система
і проблеми становлення Української держави» 12 грудня

Присутність на цій конференції такої широкої аудиторії говорить про велику зацікавленість до цих дуже актуальних проблем. Від того, як ми зуміємо відпрацювати законодавчі документи і як донесемо їх до свідомості суспільства, набагато залежатиме, чи пройдуть майбутні вибори і кого ми оберемо. А також як наші майбутні обранці продовжуватимуть те, що ми започаткували, напрацюючи правову базу для розбудови незалежної демократичної держави.

Я хочу привітати і подякувати всім, хто відгукнувся на заклики організаторів конференції, готовий взяти участь в обговоренні, побажати вам зваженості, толерантності один до одного в ході дискусії, а також до тих навіяних виборчих законопроектів, що запропоновані. Думаю, що ці проекти ще далеко не повною мірою відповідають значимості проблем, не дають повної відповіді щодо їх вирішення. Отже, треба ще багато попрацювати, співставити думки, вислухати якомога більше точок зору і пропозицій, в тому числі політичних партій, рухів, громадських організацій, владних та інших структур.

А щодо самої проблеми, яка обговорюватиметься на конференції, то вона постійно порушується не тільки на міжгромадських майданчиках і в залі Верховної Ради, а і в засобах масової інформації, серед науковців, у колективах. Саме життя стверджує, що її треба вирішувати якомога швидше, але головне — якомога предметніше, кваліфікованоше, щоб були бачливі наслідки.

Думаю, що принципи виборчого права і виборчої системи мають безпосередній вплив не тільки на процес формування представницьких органів влади, а й на те, наскільки стабільно й ефективно ці органи функціонуватимуть, якими будуть відносини між представницькими і виконавчими структурами на всіх рівнях. І це один важливий момент. Від того, які їх повноваження буде передбачено в Основному Законі, набагато залежатиме відповідність у засадах демократичної, правової держави.

Про своє прагнення розбудувати саме таку державу ми говоримо часто. Емке майже гісто, що висловлюється відверто, що він не поділяє цієї точки зору. А хто як думає і що конкретно робить — це вже справа суб'єктивна. І потрібен певний час, щоб ці думки і дії стали практичним підтвердженням, що вони спрямовані саме на той курс, який обрав народ.

Адже всі партії, які були раніше і які зараз створюються, всі політичні сили заявляють, що вони існують

для захисту інтересів народу, підвищення його життєвого рівня, для збереження миру і спокою. Так що все це не нове. Справа тільки в тому, як вони проведуть ці гасла в життя і які будуть наслідки. А тут є над чим задуматися і самокритично помірковувати. На жаль, наслідки маємо поки ще далеко не ті, які бажали, Вони — у реальному стані нашого життя, нашого сьогоднішнього, у рівні людського добробуту, правопорядку, культури, моралі.

Не хочу зупинятися на тому, якими були у нас вибори протягом сімдесяти років, про які писалося і в конституції, і в програмах, що вони вільні, рівноправні, з рівними можливостями. Ми добре знаємо, що практично нічого цього не було.

Хотів би тільки наголосити, що останній закон про вибори до Верховної Ради і місцевих Рад все ж був певним чином завоюванням демократії. Вибори проходили на більш демократичних засадах, в умовах боротьби, різних політичних платформ. І результати були такі, що буквально з перших днів і в місцевих Радах, і в Верховній Раді — скрізь вже діяла опозиція. Може, не всюди конструктивна. Але саме наявність опозиції у парламенті України була однією з підстав того, що її сприйняли у світі як таку, яка намагається будувати демократичне правове суспільство. Буваючи за кордоном і зустрічаючись з зарубіжними державними діячами, доводилось неодноразово чути у вашому парламенті є конструктивна опозиція, а це ознака того, що у нас йдуть демократичні процеси.

Розмаїття думок і поглядів на ті чи інші проблеми нашого життя, у тому числі і на майбутню виборчу систему — це цілком нормальне явище. Хоч ми протягом року своєї незалежності не раз закликали до консолідації політичних сил в ім'я головного — стабілізації економічного і соціального становища, але саме поняття «консолідації» розуміємо по-різному. Одні вважають, що це єдність і це раз єдність. Хотів би нагадати, як аллодували цим словом і на з'їздах Руху, і в залі Верховної Ради, і на інших зібраннях. Між тим бачимо, що такої єдності не відбулося. Ні у Верховній Раді, ні в тому ж Русі, і вважаю, що це нормально. «Цілковитою єдністю» ми вже переживали і знаємо, яка вона насправді.

Так от, коли говорять, що у нас нема консолідації, що ми повторюємо помилки, які допускались і до нас на шляху виборення державності, то це якоюсь мірою вірно. На помилках теж доводиться вчитися. Звичайно, шлях проб і помилок — не кращий, але людство поки що

ідеального не винайшло. В головному у нас, вважаю, є консолідація — незалежну державу розбудовуємо правовим шляхом, прагнемо, щоб у суспільстві був мир і задоволення.

Тепер щодо нової виборчої системи для України. Проти гасла, що потрібне виборче законодавство, яке б базувалося на багатопартійній основі, думаю, не заперекуватиме жодна з політичних сил. А от який зовсім ми наповнюємо це гасло? Що означає демократична виборча система на багатопартійній основі? Тут доречно зауважити, що саме слово «партія» у суспільстві сприймають далеко не однозначно. І далеко не скрізь так, як твердять лідери партій, що у них на першому місці відповідальність за долю народу. Бо людям не так просто забути минулі часи.

Щодо відповідальності, то у комуністичній партії її не було. Тепер ми розуміємо, що то була і не партія, а по суті державна структура. Не можна сказати, що вона не спрямовувала і не координувала все і вся. А от до чого все йшло, які були наслідки, ми добре бачили. Тому і склалося у народі таке прийняття слова «партія». Звичайно, у цивілізованому, демократичному суспільстві, де партії мають великий досвід, вже відповідно зарекомендували себе до них ставлення зовсім інші. Там йде своєрідне зматання, а та політична сила, яка своїми діями найбільш сприймається у суспільстві, вона користується більшим авторитетом. Наголою неї згуртовуються, її підтримують більше людей. Вважаю, що цього теж не можемо не враховувати, роздумуючи над тим, який виборчий систему видавати перевагу.

Як відомо, світовий досвід має багатий матеріал для співставлення. Чи обрати мажоритарну систему — голосувати за конкретного кандидата, зважаючи перш за все на його особисті якості. Чи зупинитися на пропорційній системі, при якій голосують за списки кандидатів від партій, акцентуючи увагу на певній політичній платформі. Є і так звана змішана система.

Кожна з цих систем має свої переваги і недоліки. Традиційно вважається, що мажоритарна система сприяє перемозі на виборах представників одних великих партій високий рівень стабільності і ефективності діяльності влади. В той же час вона, на думку деяких зарубіжних фахівців, дискримінує невеликі партії, а тому є не зовсім демократичною. Цього недоліку позбавлена пропорційна система, але вона нерідко призводить до надмірного розпорошення мандатів між багатьма політич-

ними партіями і рухами, а тому не завжди сприяє стабілізації політичної системи.

На мою думку, жодну з цих виборчих систем у їх класичному вигляді не можна переносити механічно на український ґрунт. Одна справа — країна, де вже багато років існують сильні політичні партії. В умовах України, де політичні партії заходяться ще на стадії початкового формування, треба враховувати реальний стан речей. Тим більше, що і в країнах, де вже є чималий досвід роботи парламенту на багатопартійній основі, постійно удосконалюють виборчу систему. Нещодавно у нас була делегація Великих народних зборів Туреччини, який має вже 73-й рік. Під час зустрічі у Верховній Раді я запитав голову парламенту пана Джиндурка: «Як ви вважаєте, чи у вас досконала система виборів?» Він відповів: «Ні, ми думаємо її удосконалювати. Хочемо використати комп'ютерну техніку для аналізу, узагальнення думок і пропозицій».

Отже, нам треба виробити такі закони, які були б однією значною кроком вперед. Але при цьому було б помилково думати, що ми зможемо відразу і назавжди врахувати всі проблеми, створити таке законодавство, яке дозволить сформувати дійсно демократичний парламент, представницькі органи місцевої влади і буде відразу все на такому рівні, як у розвинутих демократичних країнах. Треба дивитися реально на життя і, як кажуть, не намагатися перестрибнути одним стрибком через канаву.

Наступне питання — виборче законодавство і Конституція. Нікого не треба перекопувати в тому, що не можна зробити ідеальні виборчі закони, якщо нема Основного закону. І так само вірна теза — як можна прийняти Конституцію на багато років, коли не визначено, яким буде наше суспільство. Снажу відверто, у перший час після проголошення незалежності України у нас була певна ейфорія. Тоді говорили: давайте швидко прийнемо нову Конституцію, встановимо двопалатний парламент, розпустимо місцеві Ради, які не виправдали себе... Я не хочу сказати, що Конституційна комісія не так працювала. Вона зробила найкраще, що на той час змогла. Старалася врахувати і досвід розвинутих демократичних країн. При цьому у Конституційній комісії велися гарячі дискусії, не було одностайності з першого і до останнього дня. Висловлювались різні точки зору на те чи інше положення.

А коли ми винесли підготовлений варіант проекту на всенародне обговорення, то до Верховної Ради надійшла

велика кількість критичних зауважень і пропозицій, особливо до розділів, що стосуються представницької влади. Після цього дехто з членів Конституційної комісії відверто говорив, що вони розробляли проект Основного закону під впливом прийнятих законів, зокрема — про Президента і представника Президента. У принципі так і повинно робитися. Інша справа, наскільки досконали законодавчі акти, які ми приймаємо.

Вважаю, буде не вірно, якщо підходимо до того, що коли нема Конституції, то не можна творити виборчого закону. Так само, як не вірно вважати, що той закон, який виробимо, не може лягти в основу певного розділу нової Конституції. Бажаю, щоб це співпадало. Щоб у виборчому законі була канва, якісь контури відповідної глави нової Конституції.

Далі — виборче законодавство і проведення виборів. Думаю, що прийняття нового виборчого закону і визначення термінів нових виборів потрібно розділити на два етапи. Насамперед, маємо напрацювати по можливості найбільш наближений до реальності закон про вибори місцевих представницьких органів влади. У процесі цієї роботи треба розглянути і проблеми територій, про які вже йшлося на попередній конференції. Яким буде управління територіями, які будуть виконавчі структури. Ось зараз говорять, що ми конфронтують з президентськими структурами. Не ми, а життя конфронтує. І одна з причин — неадекватність правової бази. Отже, треба напрацювати законодавство, на основі якого можна було б сформувати місцеві представницькі органи та їх виконавчі структури. Це перше. А друге — паралельно працювати над Законом про вибори депутатів України.

Не менш важлива частина роботи, на яку теж потрібен час, — це роз'яснити суть прийнятих законів, їх значення для суспільства. Роз'яснити виборцям, нашою мірою активу. А може треба порадитися з ними ще і в процесі роботи над законами. От, скажімо, у запропонованих проектах не визначено, яке місце трудового колективу у виборчій системі. А трудові колективи існують. І якщо хтось думає, що їх можна проігнорувати, то він помиляється.

Звичайно, я висловив свої суб'єктивні думки, своє бачення окремих проблем, які ви будете обговорювати на конференції. Натемно, в участі дискусії будуть і інші погляди, навіть зовсім протилежні. Головне, щоб конференція допомогла зробити певний крок вперед у визначенні основ майбутньої виборчої системи, поглибленні демократичних процесів.

Брак законів чи криза законності?

Денне та вечірнє засідання 14 грудня

Після виступу народного депутата Лариси Скорик сесійне засідання Верховної Ради перетворилося, незважаючи на застерення Володимира Пилипчука, у своєрідний «органітет» для створення тимчасових депутатських комісій. Отже, нарядом депутатів Олександра Барабаша доручено підготувати питання про створення тимчасової комісії у справі фальсифікації законів України; народний депутат Євген Гринів запропонував створити комісію, «яка б розглянула злочинну діяльність комуністичної партії проти українського народу протягом усього періоду існування»...

Повернувши роботу сесії до болючих економічних питань, спробував Олексій Чернявський, та наступні промови знову зосередили увагу навокруг подальшої діяльності комуністичної партії. Тож головуючий вкотре запропонував проголосувати «оце все, що прийняли, й затвердити як орієнтовний графік питань для розгляду на 14—19 грудня», логічно завершивши денне засідання.

Тож вечірнє засідання Верховної Ради розпочалося, вкотре згідно з прийнятим орієнтовним графіком, з питання про хід виконання законів і постанов, прийнятих Верховною Радою України з питань законності і правопорядку, та про внесення відповідних змін і доповнень до чинного законодавства. У доповіді Голова Верховного Суду України Олександр Якименко навів судової статистику та поставив перед депутатами кілька гострих питань. Однак усе сказане Головою Верховного Суду України було тільки «квітками», порівняно з виступом голови Комісії Верховної Ради з питань законодавства і законності Олександра Коцюби. Так, зокрема, за словами Олександра Павловича, представник Президента в Києві Іван Салій видав більш як 610 розпоряджень з порушенням законів України. Друга болюча проблема, на думку голови комісії, — це криза в здійсненні прокурорського нагляду за виконанням законів. Тож Олександр Коцюба запропонував створити тимчасову слідчу комі-

сію для перевірки органів Прокуратури, а також заслухати у Верховній Раді звіт Генерального прокурора України.

Більш як двадцять хвилин синалізи запитання після виступу голови Комісії Верховної Ради з питань правопорядку й боротьби із злочинністю Ярослав Кондрач. Тож за час, що залишився, з 31 депутата, які записалися на виступ, встигло виступити тільки вісім. Найоригінальнішим був виступ Володимира Яворівського, який звернувся «до всіх злочинців України» з проханням обійняти все, знайти дачу, яку він нібито (за повідомленням однієї з газет) буде десь під Васильковим і «обікрати її як до фундаменту»...

Отже, подальше обговорення питання про хід виконання законів і постанов Верховної Ради з питань законності і правопорядку перенесено на наступний день.

Юрій НЕСТЕРЯК,
спеціальний кореспондент «Голосу України».

ЗЛОЧИННІСТЬ І СПРАВДІ ОРГАНІЗОВАНА. ЧИ НЕ ТАК?

Ранкове засідання 15 грудня

Депутати продовжили обговорення проекту постанови Верховної Ради України про виконання законів і постанов парламенту з питань правопорядку і заходів у боротьбі із злочинністю. Окрему заувагу, що проект було прийнято за основу і направлено на подальше опрацювання у постійних комітетах, з тим, щоб уже найближчим часом нести його на розгляд парламенту вже у другому читанні, а також опрацювати внесення Кабінетом міністрів України та Комісією з питань правопорядку та боротьби із злочинністю проекти змін і доповнень до деяких законодавчих актів України.

Дух обговорення проекту постанови був такий же критично напружений, як і напередодні. Втім, депутати вносили чимало й конкретних пропозицій, реалізація яких, на їх погляд, мала б сприяти зміцненню законності в Україні. Скажімо, проблема спекуляції порушувалася у багатьох виступах народних депутатів, всі, звісно, розуміють, що з цим явищем слід боротися. Але які? Заборонними методами, як пропонується це у проекті постанови, важко домогтися якіхось позитивних результатів. Депутат Олександр Барабаш навіть процитував Леніна, який на десятому з'їзді компартії наголошував, що боротися з

вільною торгівлею; з вільним товарообігом, тобто капіталізмом, безглуздо і згубно, що партія, яка буде з цим боротися, приречена на поразку.

А в нас знову синдром — заборонити, — зауважив далі О. Барабаш. — У Москві вже провели такий експеримент. Товари у комерційних магазинах з прилавків потрапили під прилавки, а ціни, звичайно, зросли. Тому боротьба із таким явищем, як спекуляція, — це передусім проблема для економістів, а не лише правоохоронних органів.

Депутат Іван Макав велику частку уваги за зростання (Закінчення на 4-й стор.)

Ядерна зброя: КОНЦЕПЦІЯ КЕРІВНИЦТВА У КРАЇНИ

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.)

жень Договору 1991 року між СРСР та США про скорочення стратегічних наступальних озброєнь в частині, котра стосується ядерних озброєнь, розташованих на її території.

З іншого боку, усвідомлюючи високу відповідальність перед світом за те, щоб ядерна війна не спалахнула з української землі, ми заявили про право України здійснювати свій контроль за нецесуванням ядерної зброї, розташованої на її території. Разом з тим, Україна зобов'язувалася виконувати належні заходи по гарантуванню фізичної безпеки такої ядерної зброї.

Прагнучи зробити внесок у зміцнення міжнародного режиму нерозповсюдження ядерної зброї, Верховна Рада проголосила також про намір України предявляти до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї як неядерна держава і укласти з МАГАТЕ відповідну угоду про гарантії. Було взято курс на здійснення широкої програми конверсії оборонної промисловості, перепрофілювання частки військово-промислового потенціалу на потреби економічного та соціального розвитку.

Ось, коротко, про нашу «без'ядерну» концепцію. Вона, повторюю, визначалася парламентом України, і змінити її ніхто, крім парламенту, не уповноважений.

Президент і Уряд України відносять цю концепцію в життя, в тому числі шляхом переговорів з іншими державами.

Нині договір СТАРТ 1 Договір про нерозповсюдження ядерної зброї передані на ратифікацію у Верховну Раду України. Сподіваюсь, що вона схвалить ці два важливі документи. Звичайно, парламенту й правлі виставити свої ставлення не лише до договорів в цілому, але й до конкретних положень. Та переконаний, що їх можливі зауваження не розходяться з тим принциповими засадами без'ядерного стату-

су України, які були раніше сформульовані нашою Верховною Радою.

Запитання: Як так давно колишній Президент США Джімі Картер, за дорученням новообраного Президента Білла Клінтона, видавав Москву з метою детального ознайомлення з комплексом питань, які стосуються американсько-російських відносин. Дивує те, що в одному з інтерв'ю Джімі Картер заявив московським журналістам: якщо Україна і надалі зволікатиме з ліквідацією ядерної зброї, то США зроблять з цього негативний висновок щодо допомоги, яку вони мали намір подати нашій державі. Чи не здається Вам, що до подібної заяви, а точніше тиску на Україну, експрезидента підштовхнула неохватна інформація про нашу державу?

Відповідь: Я вже не раз говорив і знову заявляю: Україна повною мірою дотримується золотих етичних принципів свого без'ядерного статусу. Щодо зволікання з ліквідацією ядерної зброї, то таке звинувачення не може адресуватися Україні.

Звичайно, я розумію бажання людей якнайшвидше побачити державу, яка продемонструє усьому світові приклад звільнення від ядерного моголому. Ми також бажамо цього, і не просто бажамо, а й активно працюємо у відповідному напрямку. Водночас сподіваємось, що Україна тут не буде одиною, що й інші ядерні держави підуть таким же шляхом.

Але хотів би наголосити на тому, що ми підходимо до цієї справи з винятковою відповідальністю, ретельно і всебічно вивчаємо проблему і реальні можливості її розв'язання з тим, щоб взяти на себе зобов'язання по знищенню ядерної зброї з якнайповнішим знанням наслідків цього.

Серйозні люди розуміють, що перед тим, як давати ходу на щось, то про це «щось» треба досконало знати. Прикладом саме такого підходу є лінія Сполучених

Штатів Америки. Що тут показово? Адміністрація США була серед співавторів Договору СТАРТ 1, отже, мала змогу багато що з'ясувати для себе, оцінити вже в ході розробки документу. І ось за таких обставин сенат США надобилося більше року на вивчення Договору СТАРТ і всіх наслідків його виконання для безпеки і економіки держави, перш ніж цей Договір було схвалено. Що ж до України з її незрівнянно меншим фактичним потенціалом у даній галузі, то вона витримує надзвичайно багато зусиль і енергії, аби прискорити прийняття аналогічного рішення із розумію, повним знанням справи.

Запитання: Московські засоби масової інформації розповсюдили переклад статті Уільяма Поттера «Ядерний спусковий крокочок України», яка була опублікована в газеті «Нью-Йорк таймс». Цей автор зробив такий прогноз: «З першого величчя зовсім ніякопіним чином виконанням адміністрації Клінтона, можливо, доведеться зітхнути в Україні». Як би Ви прокоментували це. Ви мали телефоні розмову з новим Президентом США майже відразу після його обрання, тим більше, що Ви вже контактували з Б. Клінтоном?

Відповідь: Так, у мене була телефонна розмова з Б. Клінтоном майже відразу після його обрання Президентом США. З неї я виніс переконання, що плідний діалог і співробітництво, основні яких були закладені спільно з адміністрацією Президента Дж. Буша, успішно розвиваються. В усьому разі, з свого боку я робити все можливе для того, щоб партнерство, співробітництво і дружні стосунки між українським і американським народами міцніли і поглиблювалися.

Запитання: Леоніде Макаровичу чи може бойові одна із 170 стратегічних ракет, які розташовані на території України, бути запущеною з якогось центру? Який тут контроль з боку Президента України?

Відповідь: Насамперед треба відзначити, що технічні можливості системи централізованого бойового керування ракетними військами стратегічного призначення дають змогу здійснити як вибірний пуск однієї чи кількох міжконтинентальних балістичних ракет з числа дислокованих на території України, так і одночасний пуск усіх 176 ракет. При цьому всі наявні пуски можуть здійснюватися лише за командами Президента Російської Федерації, котрий повністю контролює систему централізованого бойового керування ракетними військами стратегічного призначення.

Про контроль з мого боку. Сьогодні в мене є можливість блокувати несанкціоноване застосування ядерної зброї з території нашої держави. І реалізується це таким чином: для органів керування і єдина частина ракетних військ стратегічного призначення, дислокованих на території України, встановлені спеціальні сигнали, що дають змогу блокувати пуск міжконтинентальних балістичних ракет тоді, коли наказ на проведення пуску не узгоджено з Президентом України. З цієї ж метою встановлено спеціальний прямий зв'язок з командуванням стратегічних ядерних сил, розташованих на українській землі.

Разом з тим я не маю і не прагну одержати технічні можливості для самостійного запуску ракет з ядерними боеголовками.

Запитання: В офіційних документах і в матеріалах журналістів здебільшого йдеться просто про ракети. Але ж це цілі складні технічні комплекси. Прислани б Вас схематично накреслити процес ліквідації такої зброї. І ще: від кого і якою мірою нам потрібна фінансова і технічна допомога у цій справі?

Відповідь: Україна бачить процес ліквідації ядерної зброї, розташованої на її території, в комплексному й водночас рівнопорційному з іншими державами, які під-

писали 23 травня 1992 року Лісабонський протокол до Договору про скорочення і обмеження стратегічних наступальних озброєнь (тобто Білорусь, Казахстан, Російська Федерація, Україна), знищенні цієї зброї.

Говорачи про комплексний підхід, ми маємо на увазі одночасну ліквідацію ядерних боеголовочок, носіїв, що належать до них, шахтних пускових установок і пунктів керування.

Усі ядерні боеприпаси, що перебувають на українській землі, будуть ліквідовані відповідно до досягнутих домовленостей та розробленої графіка під міжнародним контролем.

Інші об'єкти, які підлягають знищенню за Договором про скорочення стратегічних ядерних озброєнь, повинні скорочуватися рівнопорційно на території Білорусі, Казахстану, Російської Федерації та України як за кількістю, так і за сторонами.

Хочу звернути увагу на важливий момент: для безпечної експлуатації ядерних боеприпасів, засобів доставки та інших об'єктів стратегічних ядерних сил у період до повної їх ліквідації необхідне гарантоване технічне забезпечення від Російської Федерації як держави, що здійснює їх виробництво.

Про допомогу. Справді, обмежені економічні можливості України, з одного боку, складність технологій знищення засобів доставки ядерних боеприпасів — з іншого диктують необхідність фінансової допомоги від заінтересованих держав для виконання комплексної програми ліквідації ядерної зброї на території нашої держави. При цьому, зокрема, розрахунки між Україною та Російською Федерацією з питань безпечного утримання, вивезення, розкомпонування та знищення ядерних боеприпасів повинні здійснюватися з урахуванням права України на матеріальні цінності, що містяться в них.

Віталій ВОЗІАНОВ,
Олексій ТРОЩЕНКО,
кор. Укрінформ.

Продиктовано в номер

ПОДАРУНОК ДІТЯМ

Віце-прем'єр-міністр України Микола Жулинський прийняв делегацію з Дніпропетровська на чолі з послом Дніпропетровської області Фабіаном Родом. Представники фірми «Ново Нордскі», генеральний менеджер пан Ентоні Елфікс та координатор Управління скідоного регіону Любо Романова повідомили про рішення фірми передати в подарунок дітям, хворим на діабет, партію інсуліну на суму 1 млн. доларів. Офіційний акт передачі має відбутись 12 січня 1993 року. Під час зустрічі обговорено порядок зберігання, обліку та передачі лікарням інсуліну. Відповідно до побажання гостей з Дніпра 150 тисяч флаконів інсуліну та 300 індивідуальних пристроїв для дітей з запасом ліків на 1 рік будуть розподілені між областями України.

Б. ОМЕЦІНСЬКИЙ.

ВІДРОДЖЕННЯ — ЧЕРЕЗ ОСВІТУ

Еколого-радіаційна ситуація, що склалася на Україні, потребує переходу свідомості і нахилів до нових орієнтирів. Необхідне науково обґрунтоване повернення до принципів гармонії людини і природи, яке формується на всіх етапах виховання і освіти.

Саме цим проблемам присвячений міжнародний робочий семінар «Екологічна освіта в контексті аварії на Чорнобильській АЕС», підготовлений в рамках ЮНЕСКО, який розпочав свою роботу 14 грудня в Києві. У перший день його роботи в Києві відбувся семінар привітав міністр охорони навколишнього природного середовища України Юрій Костенко.

Наступного дня семінар продовжив роботу в групах: «Екологічна етика, освіта і усвідомлення ноосфери», «Неурядові організації і засоби масової інформації про підвищення екологічної заангажованості населення», «Урокологічні аспекти підготовки спеціалістів», «Форми і методи екологічної освіти».

Сьогодні учасники семінару відвідують Чорнобильську АЕС.

Робота семінару триватиме до 19 грудня.

Тамара ПАХОЛОК.

КОНКУРС ПРОДОВЖЕНО

Днями Кабінет міністрів України задовольняє клопотання Міноборони про продовження строку проведення міжнародного конкурсу проектів щодо майбутнього четвертого блоку ЧАЕС. Якщо раніше конкурс мав подати розробки на розгляд журі до кінця цього року, то тепер — до 26 квітня 1993 року.

Рішення прийнято через багаточисельні звернення конкурсантів. Враховано також, що перед ними стоїть надзвичайно складне завдання. Учасники, які вже встигли подати проекти, можуть їх доопрацювати.

Олексій БРЕУС.

КРИМСЬКІ НОВИНИ

● Постійна комісія ВР Криму з питань законодавства, законності та правопорядку рекомендує депутатів сесії кримського парламенту, які розпочали свою роботу сьогодні, виконати до порядку денного заїт про роботу комісії, утвореної на попередній сесії для розслідування подій 1, 5 та 6 жовтня в Алушті та Сімферополі.

● Голова Союзу Комуністів Криму Л. Грач розповсюдив через засоби масової інформації заяву, в якій говорить: згідно зі статтею 119, пункт 1 Конституції Республіки Крим вношу пропозицію виконати до порядку денного сесії ВР Криму про рішення про звернення Союзу комуністів Криму щодо відновлення оновленої країни Рад. Таке звернення, підписане в завіл голови СКК, було направлено до ВР Криму 27 жовтня, але залишилося без відповідей.

● На зборах виборців Севастополя проаналізована робота Всефронтського рту виборців за Республіку Крим у місті. Учасники зборів прийняли звернення до народних депутатів Росії. У ньому говориться, що севастопольці обурені ставленням до себе з боку Росії, яка «поширює» дає свої місти разом з російським народом всупереч його волі іншій державі, як це відбулося в Севастополі і в Криму в цілому. Збори виборців Севастополя вимагають від народних депутатів та керівництва РФ повернути переговори між главами парламентів Росії, України та Республіки Крим і міста Севастополя про вирішення кримської проблеми і статусу Севастополя.

Олександр ПІЛАТ.

БЕЗ ПРОКУРАТУРИ НЕ ПОМІЧАЛИ!

Недавно комісія Генеральної прокуратури України перевірила додержання природоохоронних законів у регіоні Чорного та Азовського морів. Виявлені серйозні порушення з боку Мінсільгоспу, Держкомітету та житлового і комунального господарства та з боку господарства і рибної промисловості. Міністри та керівники підприємств і Міністерства охорони здоров'я не займаються дріб'язковими питаннями, а часом вдаються і до ошуканивства. Місцеві влади часто розбазарюють кошти, які слід спрямувати на природоохоронну діяльність, дозволяє незаконні забудови, порушає порушенням тощо. Матеріали жодного порушення не передано до слідчих органів. За результатами перевірки комісія порушено 13 кримінальних справ. Враховуючи серйозність будуть обговорені на засіданні колегії Генпрокуратури. На його запрошенні представники зазначених Міністерств і відомств, громадськості, депутати Верховної Ради, урядовці.

Леонід ГАШИНЬ.

ЗЛОЧИННІСТЬ І СПРАВДІ
ОРГАНІЗОВАНА. ЧИ НЕ ТАК?(Закінчення)
Початок на 3-й стор.

злочинності переклав на парламент:

— Ріба чується з голови. Верховна Рада сама спокушає людей до порушення законів. Але простий громадянин за це сидів до тюрми, а злочинець з Верховної Ради сидить тут спокійно.

Звичайно, різкість висловлювань депутата Івана Макара не всім сподобалась у цьому залі, але, мабуть, іншої форми звернути увагу на порушення законів у самому депутатському корпусі він не знайшов. Іван Макара порушив також питання дозволу носити зброю. Він переконав, що такий дозвіл повинні мати всі громадяни.

Комерційна діяльність малих підприємств, що утворились під крилом державних, фінансові операції комерційних банків, уникнення сплати податків — ось проблеми, які гостро поставив у своєму виступі на сесії депутат Віталій Черненко. Він звернувся, зокрема, увагу на те, що «зелене світло» цим структурам дають саме державні чиновники, котрі мають надто обмежені доходи і тому, мабуть, не гребують хабарями за послуги. Тож логічно виступає про введення системи декларації доходів сімей державних чиновників.

Виникло питання, у тому числі й депутатів, а також осіб, котрі брали участь у реалізації програми приватизації державного майна.

Виступаючи від імені Народної Ради, депутат Іван Заєць виклав позицію цієї фракції. Йдеться, зокрема, про недоцільність використання Національної гвардії не за призначенням, збереження управління у боротьбі з організованою злочинністю, а складі МВС України із статусом республіканського органу. Народна рада запропонувала створити з депутатів парламенту комісію у боротьбі з організованою злочинністю, а в перспективі створити при Кабінеті міністрів відповідний орган на правах відомства.

Перший заступник Генерального прокурора України депутат Юрій Гайсинський, звернувши увагу колег на те, що парламент, ухваливши ряд законів, не прийняв законів про відповідальність за їх порушення. Прокуратура республіки виступила з ініціативою змінити підслідність кримінальних справ таким чином, щоб саме прокуратура мала можливість зосередити увагу на розслідуванні злочинів проти економіки.

Намалював Ю. Гайсинський, Комісія з питань правопорядку та боротьби із

злочинністю відхилила цю пропозицію. Щодо системи ліцензій, то, зауважив Юрій Олександрович, це є адміністрування, а слід включити ринкові механізми, коли б, приміром, ліцензії продавалися з аукціонів.

Обговорення питання завершив міністр внутрішніх справ України, генерал-полковник Андрій Васишин. Він, зокрема, наголосив, що в діяльності органів внутрішніх справ втручаються некомпетентні люди, котрі не знають цієї системи і намагаються вчити, як треба працювати. Невдавано публікацію в «Голосі України» про намагання розігнати службу в боротьбі з організованою злочинністю міністр назвав «чистою брехнею, образою, приниженням не тільки міністра, а й колегії міністерства, системи взагалі». «Тут нема жодного слова правди», — переконував депутатів міністр.

— Я особисто створював цю службу, — сказав Андрій Васишин далі. — Категорично заявляю: її ніхто не розганяв, навпаки, ми її зміцнили. Я вважаю, що буде неправильно, якщо ця служба не підпорядковується начальнику управління внутрішніх справ. Інакше це повна недорада до начальника управління. Це безконтрольність. Це буде 37-й рік, якщо ми не знаємо, хто що робить...

Не буду сперечатися з міністром. Але організована злочинність справді дуже й дуже організована. Чи не так?

Світлана ПИСАРЕНКО, парламентський оглядач.

Приєднуйтесь!

Відроджується колись Кобзаря

Два місяці минуло відтоді, як рука палия перетворилася на попіл відтворено до 175-річчя з дня народження Тараса Шевченка хату його батьків у колишньому селі Кирилівці Звенигородського району.

Хвилю обурення і гніву викликав нечуваний акт вандалізму. Сотні телеграм, листів співчуття і підтримки надійшли на адресу обласного Шевченківського комітету, Історико-культурного заповідника «Батьківщина Т. Г. Шевченка».

Міністерство культури України на відновлення національної святині колись Тараса — виділило 2 мільйони карбованців. По кількох десятках тисяч карбованців

у фонд «Хата Шевченка» переказали промислові підприємства Черкащини, колгоспи, що носять його ім'я, автопідприємства, банки, Спілка художників України, комерційні структури. Та найбільше вражають скромні пожертви від тих, хто сам потребує допомоги і захисту від дітей і людей старшого покоління. Ветеран війни Василь Шевченко помер у віці 150 карбованців, Марія Войнаровська, Григорій Боровик, Олександр Шинко — по 100 карбованців, Микола Гришич — 500, посол України в Німеччині, земляк з Черкащини Іван Писковий — 1000 карбованців. Золотоніська середня школа № 6 внесла 2 тисячі 608 карбованців, Соколяків Талнів-

ського району — 1136, Світківська № 5 Городищенського району — 280... Волстину невичерпна любов народу і співзвуччання до свого поета.

Грудневий день на місці спаленої хати «Кобзаря брига» до народних діячів поклали перші колоди дубового зрубів. Знову почалася копівка (якщо казати — коштом дороги) праця по відтворенню старовинної оселі. Хто хоче прилучитися до цієї святої справи — може переказати її своє дітище у Шевченківський фонд на розрахунок № 702804 у Черкаській обласній дирекції Укробанку, МФО 354013.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаси.

Так і живемо

АНЕКДОТ ПРО БОЖЕВІЛІ

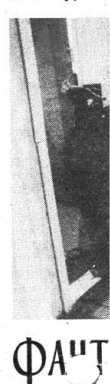
[«НАВЧИТЕСЯ ПЛАВАТИ — НАЛЛЕМО ВОДИ»]

Президента по Радянському району столиці Володимир Олійник, «своєрідна лінія фронту». Точніше: невидимо за таких умов утримувати ці об'єкти, отож деякі директори підприємств продають їх, здають в оренду, одним словом, намагаються позбутися. І їх можна зрозуміти, адже, як зауважив учасник засідання цього круглого столу генеральний директор Київського заводу «Буревісник» Віталій МАЙКО: «Якби директори підприємств не будували життя, не мали дитячих садків, бібліотек і т. п.,

зарплата робітників була б такою ж, як у СР чи МП». (Побудувати сьогодні 16-поверховий будинок коштує 120 мільйонів карбованців).

Українська національна компанія «Укрспільгосп», за словами її президента Олександра Бузика, ухвалила рішення не передавати об'єкти соціальної інфраструктури СР і МП. Більше того — не лише не «розгубили» ці об'єкти, а й продовжують їх будувати, хоча на такі потреби витрачається близько 4 мільярдів карбованців на рік. Вірно, але не

Несподіван

ФАКТ

В Одеському Таруна народи та татари не довели його «Манухою» (ва, в якій вже іна прийшла і ня біологічнє ли за цей час

Ось так і описи. Назвали Він бувально варто її на х кице й За с ере мально.

На знімку: обід варварів

ІННІСТЬ І СПРАВДІ ОВАНА. ЧИ НЕ ТАК?

...стор.)

...на пар-

...з голови.

...спокую-

...рушення за-

...громадя-

...тюрми, а

...овної Ради

...но.

...вислов-

...ана Мака-

...ся у цьо-

...тубі, іншої

...увагу на по-

...самому де-

...усі він не

...нар пору-

...ання дозволу

...перекона-

...зали повинні

...ня.

...льність ма-

...що утвори-

...державних,

...комерцій-

...ення сплати

...проблеми,

...на своєму

...депутат Ві-

...Він звернув,

...а те, що «зе-

...структур

...авні чинов-

...хату надто об-

...тому, ма-

...хабарами

...логічно ви-

...депутата

...системи дек-

...тей держа-

вних керівників, у тому числі й депутатів, а також осіб, котрі братимуть участь у реалізації програми приватизації державного майна.

Виступаючи від імені Народної Ради, депутат Іван Заєць виклав позицію цієї фракції. Йдеться, зокрема, про недоцільність використання Національної гвардії не за призначенням, збереження управління у боротьбі з організованою злочинністю у складі МВС України із статусом республіканського органу. Народна рада запропонувала створити з депутатів парламенту комісію у боротьбі з організованою злочинністю, а в перспективі створити при Кабінеті міністрів відповідний орган на правах відомства.

Перший заступник Генерального прокурора України депутат Юрій Гайсинський, звернувши увагу колег на те, що парламент, ухваливши ринкові закони, не прийняв законів про відповідальність за їх порушення. Прокуратура республіки виступила з ініціативою змінити підслідність кримінальних справ таким чином, щоб саме прокуратура мала можливість зосередити увагу на розслідуванні злочинів проти економіки. На жаль, констатував Ю. Гайсинський, Комісія з питань правопорядку та боротьби із

злочинністю відхилила цю пропозицію. Щодо системи ліцензій, то, зауважив Юрій Олександрович, це є адміністрування, а слід включити ринкові механізми, коли б, приміром, ліцензії продавалися з аукціонів.

Обговорення питання завершив міністр внутрішніх справ України, генерал-полковник Андрій Василюшин. Він, зокрема, наголосив, що в діяльність органів внутрішніх справ втручаються некомпетентні люди, котрі не знають цієї системи і намагаються вчити, як треба працювати. Недавно публікацію в «Голосі України» про намагання розігнати службу в боротьбі з організованою злочинністю міністр назвав «чистою брехнею, образою, приниженням не тільки міністра, а й колегії міністерства, системи взагалі». «Тут немає жодного слова правди», — переконував депутатів міністр.

— Я особисто створював цю службу, — сказав Андрій Василюшин далі. — Категорично заявляю: її ніхто не розганяв, навпаки, ми її зміцнили. Я вважаю, що буде неправильно, якщо ця служба не підпорядковується начальникам управління внутрішніх справ. Інакше це повна недовіра до начальників управління. Це безконтрольність. Це буде 37-й рік, якщо ми не знаємо, хто що робить...

Не буду сперечатися з міністром. Але організована злочинність справді дуже й дуже організована. Чи не так?

Світлана ПИСАРЕНКО,
парламентський оглядач.

Приєднуйтесь!

Поджується колиска Кобзаря

...мо відтоді,
...перетворила
...ену до 175-
...одження Та-
...хату його
...ному селі
...городського

...ня і гніву
...ий акт ван-
...грам, лис-
...тримки на-
...обласного
...омітету,
...ого заповід-

...на Т. Г.
...культури Ук-
...ення націо-
...колиски
...ило 2 міль-
...и. По кілька
...арбованців

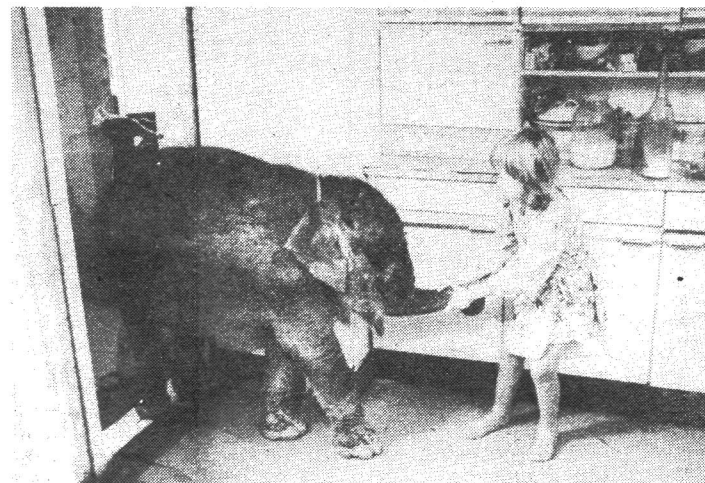
у фонд «Хата Шевченка» переказали промислові підприємства Черкащини, колгоспи, що носять його ім'я, автопідприємства, банки. Спілка художників України, комерційні структури. Та найбільше вражають скромні пожертви від тих, хто сам потребує допомоги і захисту — від дітей і людей старшого покоління. Ветеран війни Василь Шевченко пожертвував 150 карбованців, Марія Войнаровська, Григорій Боровик, Олександр Шишко — по 100 карбованців, Микола Грицик — 500, посол України в Німеччині, земляк з Черкащини Іван Пісковий — 1000 карбованців. Золотоніська середня школа № 6 внесла 2 тисячі 608 карбованців, Соколівська Тальнів-

ського району — 1136, Світківська № 5 Городищенського району — 280... Воїстину невичерпна любов народу і співстраждання до свого поета.

Грудневої днини на місці спаленої хати Кобзаря бригада народних умільців поклала перші колоди дубового зрубу. Знову почалася копітка (й що казати — коштом дорого) праця по відтворенню старовинної оселі. Хто хоче прилучитися до цієї святої справи — може переказати й свою дещицю у Шевченківський фонд на розрахунок № 702804 у Черкаській обласній дирекції Укрсоцбанку, МФО 354013.

Лідія ТИТАРЕНКО,
Черкаси.

Несподіваний ракурс

ФАКТАСТИЧНИЙ ФАНТИК

В Одеському зоопарку у подружжя індійських слонів Венді і Таруна народився малюк. Та з перших хвилин мати почала бити та топтати ногами свого сина. Щоб врятувати слоненяті життя, довелося його забрати.

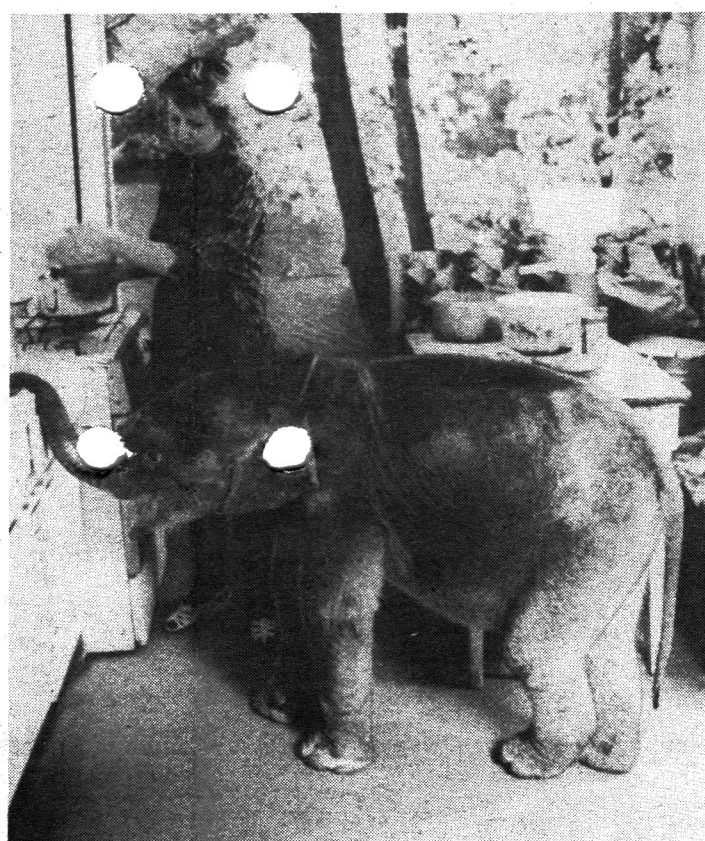
«Мачуха» стала завідувача секцією хижаків Людмила Попова, в якій вже був досвід. Десять років тому Людмила Миколаївна прийшла на роботу до Одеського зоопарку після закінчення біологічного факультету ОДУ і які лише звірятка не побували за цей час у її домі.

Ось так і опинилося слоненятко у малогабаритній квартирі Попових. Назвали його Фантиком, важить він уже 130 кілограмів. Він буквально «хвостиком» ходить за своєю прийомною матір'ю, варто їй на хвилину вийти, як він починає жалібно тубити — кличе її.

За спокійними діями спеціалістів, слоненя розвивається нормально.

На знімках: молодша донька Попових Юля з Фантиком; обід варимо разом.

Фото І. ПАВЛЕНКА.

ПОЧАТОК ПРА

Презентація

Принаймні директор українсько-американського Бюро захисту прав людини, презентація якого відбулася 12 грудня, заявив, що організація, яка захищає права людини в Україні, поки що не було. Директор Бюро — відомий правозахисник Семен Глузман. Разом з ним новієм Антоном вони — співголови Громадської ради. Американську правозахисну організацію Union of Councils — спонсора і співзасновника Бюро на презентації представляли її Президент Памела Коїен, директор Майка Нафталін і член правління Леонід Стонов. Бюро є громадською добровільною організацією, метою якої є збір і розповсюдження інформації про порушення прав людини в Україні, допомога незаконно репресованим і сприяння у побудові правової держави в Україні.

Семен Глузман, виступаючи на презентації, сказав, що Україна для того, щоб стати правовою державою на зразок США, потрібно не менше кількох десяти років. І тут потрібен правовий — перш за все інформаційний вплив на законодавців і громадян з метою прийняття демократичних законів.

У необхідності правозахисної діяльності в Україні, яка є однією з так званих нових посттоталітарних держав, говорила Памела Коїен, мотивуючи це тим, що навіть у США, які вважаються лідером (не взірцем) у русі до ідеалу правової держави, необхідність існування громад-

ської правозахисної безперечною. Сягненням молочної держави готували збереження мирного факту, з яких засновники представники нальності. Діючи на президента Леоніда Стонова жоден з міжконфліктів на нього СРСР не собі — всі вони роздмухані владою. Тому дань Бюро нахильність створення упердільних конфліктів.

Багато говорять про необхідність проблем репресатрії. Політиків тоталітарної держави позасудами і її жертвами і посьогодні. І осіб таким чином «психушках» годні, коли пнамагаються згляду справ і винно репресовдати виявляють. Так, Євген ЗБюро, повідомив соратниками СБУ список реполітичними мримали відповівають покаранальні злочини, ло відомо, одини-

Не може бути!

ЗАКОРКОВАНІЙ ПАЦЮК

На столичній вулиці імені Руставелі, де абсолютно всі будинки потребують капітального ремонту, оголошено стан війни: у наступ на мешканців цих руїн пішли пацюки. Не змогли дати ради ні санітарно-дезінфекційні, ні численні спеціалізовані кооперативи. Але от увірвався терпець одному чоловікові з будинку № 38. Він не пошкодував грошей, купив на базарі свіжої свинини, викачав її у дрібно порізаному корку й підкинув ті пігулки своїм ворогам, розраховуючи на те, що корок, забиваючи шлунок, не пропускати повітря і пацюк просто-напросто лусне!

Результат — фантастичний: напасть відступила.

Наталія КУЗЯ.

Київ.

Коротко

ПРИВАТИЗ.

Державна Камінь-Каширська особі її голови рика уклала до продажу майна побутокмбінату багатопрофільного «Залізничник» Києва на сукарбованців. Нтой факт, що да ще не прий-

СЛОВО ЗА

Кримська крапотатися перед національно-визафаи Джемілеві Клопотання зат-

Є ЩЕ СИЛА

Своєрідно виків на кіровоград над полями колда місяці підпід цукрові бурчили у цьому проектування Вро відділу голо-

Кіровоградсь

МОВЧАТЬ

У Хмельницькейси — немапустки. Майже ри виготовлення комплектуючих

СЕКС У НА

У Рівному дієкликала гострийпагує насилля, закрити цей канрени Київською у перепісці її припинила транчі: «Доле», де т-

Так і живемо — СОЦ-КУЛЬТ-СПОРТ: АНЕКДОТ ПРО БОЖЕВІЛЬНИХ

«НАВЧИТЕСЯ ПЛАВАТИ — НАЛЛЕМО ВОДИ»

Президента по Радянському району столиці Володимир Олійник, «своєрідна лінія фронту». Точніше: невідомо за таких умов утримувати ці об'єкти, отож деякі директори підприємств продають їх, здають в оренду, одним словом, намагаються позбутися. І їх можна зрозуміти, адже, як зауважив учасник засідання цього круглого столу генеральний директор Київського заводу «Буревісник», Віталій МАЙКО: «Якби державні підприємства не будували житла, не мали дитячих садків, бібліотек і т. п.,

зарплата робітників була б такою ж, як у СП чи МП». (Побудувати сьогодні 16-поверховий будинок коштує 120 мільйонів карбованців).

Українська національна компанія «Укрсілгоспмаш», за словами її президента Олександра Булиженка, ухвалила рішення не передавати об'єкти соціальної інфраструктури ніяким СП і МП. Більше того — не лише не «розгубили» ці об'єкти, а й продовжують їх будувати, хоча на такі потреби витрачається близько 4 мільярдів карбованців на рік. Вірно, але не

скрізь так: протягом минулого та поточного року припинили своє існування або були передані іншим організаціям 825 робітничих клубів і бібліотек, ліквідовано 700 підліткових клубів, 30 ДЮСШ, близько 200 оздоровчих дитячих таборів. Аналогічна ситуація з дитячими дошкільними закладами... За таких умов процес відродження української культури загрожує стати хронічним: поки відроджуватимемо одне, інше помиримемо, і так далі.

Про спорт годі й казати.

Особливо — про профспілковий. Хоча й дали Україні ДЮСШ профспілок нинішнього року 55 відсотків олімпійців, якщо ситуація з фінансуванням не поліпшиться, через рік жодної такої школи у нашій державі не буде. Вживуть лише ті, що підпорядковані Міністерству народної освіти: зарплата тренерів там вдвічі вища порівняно з профспілковими, а витрати на кожну дитину — в шість разів.

Всі учасники круглого столу з СВП говорили про необхідність однакового підходу з боку держави до фінансування об'єктів соціально-культурного побуту. Адже і діти всі — наші, і дорослі — теж. Аж ні. «У вас же матеріально-технічна база краща, ніж у державних закладів», — сказав А. Фурман, про якого йшлося вище, Віталію Майку. Він має рацію — під-

приємства колишнього ВПК колись жили досить непогано, і досі ніхто не знає, за словами Валентини Коваленко, головного консультанта Комісії Верховної Ради України з питань планування, бюджету, фінансів і ціл, — скільки витрачали і витрачають в Україні на ВПК.

Отож заклади. Міноsviti — державні. «А ми ж чий?» — питали директори державних підприємств... Сподіваюсь, дійдуть згоди директори з СВП із депутатами Верховної Ради та членами Кабінету Міністрів, яким будуть направлені на розгляд пропозиції учасників цього засідання. Бо інакше нам з вами доведеться стрибати з вишки у пустий басейн: із 22 басейнів столиці України 18 стоять без води — нічим платити.

Катерина ВОРОНЕНКО.

РУКАМИ НЕ ПОМАЦАЄШ

Як то кажуть, крига скресла. Кабінет міністрів прийняв постанову № 655 від 25 листопада 1992 року «Про випуск в обіг приватизаційних майнових сертифікатів». Підписали документ перший віцепрем'єр України І. Юхновський і міністр Кабінету міністрів України А. Лобов. Всі громадянини держави мають право на сертифікат у вигляді приватизаційних депозитних рахунків [номінальною вартістю 30 тисяч карбованців] у Осцдаббанку України. Приватизаційні майнові сертифікати на загальну суму 1520 мільярдів карбованців будуть зберігані на спеціально відкритий позаслужбовий рахунок в Осцдаббанку України. Осцдавий банк має забезпечити відкриття кожного з наведеного приватизаційного депозитного рахунку на вартість одного приватизаційного сертифіката за умови внесення громадянином певного платежу за об'єкт, який приватизують. Незрозуміло! Саме з цього й почалася наша розмова із начальником головного управління стратегії та реформ у власності Фонду державного майна В. РАСІЛЬСЬКИМ.

— Вадиме Валерійовичу, відоме прислів'я недвозначно натякає, що українцям лише тоді у що-небудь повірити, коли помацає річ руками або ж побачить на власні очі. На відміну від Росії, яка пішла шляхом випуску цінних паперів — ваучерів, ми відкриваємо депозитні рахунки...

— Я вас зрозумів. На відміну від інших Республік Росії, громадян України не зможемо провадити свій приватизаційний сертифікат, виставляти його на аукціоні, дарувати. Навіть тоді, коли б він існував у вигляді цінного паперу, який можна помачати, український сертифікат не виконує в повному обсязі функцій цінного паперу. Річ в тому, що приватизаційний сертифікат існуватиме у вигляді приватизаційних депозитних рахунків у відділеннях Ощадбанку. Як же ви помачете рахунок?

До речі, не поспішайте бігти в Особбанк відкривати рахунок. Ніхто вам не зробить цього просто так. Іменний приватизаційний рахунок з'явиться тільки тоді, коли, ви, значившись з об'єктом приватизації, ви принесете відповідні платіжні документи, де буде сказано, кому й скільки перерахувати. Втім, якщо ви вирішили придбати акції якогось підприємства на повний номінал сертифіката, то, відкривши рахунок, його тут же закрийте. І помічати ви зможете тільки акції підприємства.

— Але коли я захочу вкласти в якусь справу лише частину коштів депозитного рахунку, а решту притримати для кращих часів. Як бути?

— Немає проблем. Банківські працівники перерахують згідно з платіжними документами зазначену суму, а решта залишиться на вашому іменному рахунку до кращих часів. В такому разі на рахунок

ки вам видають ощадкнижку. Кошти ніхто на руки не видає. Така сама схема діє і під час використання житлових чеків та земельних бонів. А ось акції, які ви придбали за свій приватизаційний сертифікат, уже можна помацати, продати, подарувати, порвати нарешті... То ваша особиста справа.

У разі смерті власника приватизаційного депозитного рахунку його сертифікат не успадковується. Не встигши придбати акції якогось підприємства, організації — біда. Все піде прахом. Рахунок не успадковується. Таке законодавство на сьогодні. Як буде далі — небажано. Скажу, що питання це проробляють у комісії Верховної Ради. Можливі зміни.

— А хто має право відкрити приватизаційні депозитні рахунки?

— Всі громадяни України, від малого до старого. І ті, хто народиться до 1995 року, — до закінчення терміну реалізації державної програми приватизації.

— Чи зможу я розпорядитися приватизаційним сертифікатом своєї дворічної доньки, яка й слово «сертифікат» ще не вимовить?

— Так. Як батько, відпо-
відно до чинного законодав-
ства. За своїм розсудом. А
коли донька виросте, то оці

зорієнтуватися: у прибуткове підприємство вклав її кошти чи ні.

Подією було запитання щодо ділусів і бабусь. Вони не мають права дарувати свої приватизаційні рахунок-сертифікат осямкам. Придбати акції — будь ласка. Але, повторюю, право спадкоємство приватизаційних сертифікатів ще проробляють у комісії Верховної Ради. Можливо зміни.

— Хоч би як там було, але людям похитлого віку варто швидше визначитися, куди вкласти свій сертифікат, акції якого підприємства придбати. Водночас старим людям важко зорієнтуватися у світі бізнесу і економіки. Як бути?

— Слушне зауваження. З такого разу варто діяти чітко і реалізувати інвестиційні фонди не тільки на нинішній день. Державні ж ніяк не подали у парламентські комісії проект Закону про дивіденди товариства та про інвестиційні фонди. Так от: коли я придбаю акції якогось підприємства, то звичайно, дуже ризикую. Хтозна, можливо, воно через півроку чи рік збанкрутує. Але коли я придбаю акції інвестиційного фонду або вкладишу свій серйозний у внесений фонд, то ризикую менше, ніж якщо куплю акції підприємства. Чому? Тому що інвестиційна компанія триматиме в руках акції кількох підприємств, і не страшно, коли одне з них збанкрутує. Інші будуть на плаву. Але відтак мої акції дадуть і менші прибутки. Тут де принцип: якщо ти змислишши ризик, то поділься прибутком з інвестиційною компанією. Це цілком нормально являє, такий принцип діє

Так що тим громадянам, які ще не визначилися, куді вкладати свій сертифікат, варто діяти через інвестиційні фонди. Досвід Чехії засвідчує ефективність цього напрямку. Там було створено десятки

інвестиційних компаній, які оперували величезними коштами. Сімдесят два відсотки «ваучерів» чехів осіли саме в інвестиційних компаніях.

Між іншим, саме запропонована схема випуску в обіг приватизаційних майнових сертифікатів дасть можливість людям швидше адаптуватися до ринку вторинних цінних паперів. Це важливо за тієї суцільної низької економічної грамотності населення, яка склалася у державі. Люди продають своєрідний лікбез. Нині ми плануємо випустити масовим тиражем спеціальну методичну лістівку, де роз'яснимо громадянам України порядок відкриття своїх приватизаційних депозитних рахунків.

Сьогодні віце-прем'єр-міністр, міністр економіки В. Пинзеник поставив перед нами завдання розробити такий механізм реалізації права на власність, щоб приватизаційний сертифікат був у готівковому обігу. Тоді громадянин зможе продати його кому захоче і за скільки захоче. Як на мене, це було б справедливніше.

— Вадиме Валерійовичу, людей лякає вартість приватизаційного сертифіката — 30 тисяч карбованців. Мовляв, за нинішніх темпів інфляції це — не гроші. Скоро черевики стільки коштувати муть.

— Не треба плутати гріш-
не з праведним. Сертифікати
— це не гроші, а цінні папе-
ри — свого роду одна п'ят'
десятидвохміліонна частка
державного майна. На вір-
тість сертифіката не впливає
інфляція. Його номінал зрос-
тає разом із вартістю майна

— Постановою Кабінету міністрів № 656 від 25 листопада 1992 року затверджено і «Положення про порядок складання та уточнення списків громадян, які мають право на одержання приватизаційних паперів». Справа не безделкатна й така. В якій часті виникають ситуації, які неможливо підняти під кабінет, одну ідеальну схему. Скажімо, людина переїздить з місця на місце, а «приватизаційні» списки складатимуться і передаватимуться в відділення Ощадбанку лише за місцем проживання.

— Для цього на всіх рівнях виконавчої влади будуть створені комісії для складання ліч уточнення списків громадян. Ці комісії, а також Центральна, очолювана заступником міністра України В. Ізвиненником, стануть тими центрами, куди в разі виникнення якихось непорозумінь може звернутися людина, на щоб їй подали конкретну кваліфіковану допомогу, по раділи. Комісії на місцях повинні відслідковувати людину, а якщо ми відділимо Опанбанду в мину, вони зможуть реалізувати своє право на власність. Хоча це у чотирнадцятому пункті «Положення про порядок складання ліч уточнення списків громадян України», яким мають право на одержання приватизаційних паперів надається, передбачено всі елементи життя, звичайно, висунути багато питань, котрі доведеться вирішувати безпосередньо комісіями.

Вів розмову
Леонід БРОВЧЕНКО.

На порозі приватизації

З метою забезпечення виконання Державної програми приватизації майна державних підприємств Кабінет міністрів України затвердив **Порядок перетворення в процесі приватизації державних підприємств у відкриті акціонерні товариства, який наводиться нижче:**

1. Цей Порядок визначає процедуру перетворення державних підприємств у відкриті акціонерні товариства.

2. Рішення про перетворення державного підприємства у відкрите акціонерне товариство приймається державним органом приватизації на підставі плану приватизації цього підприємства у 10-денний строк з дня його затвердження. План приватизації розробляється і затверджується відповідно до чинного законодавства.

3. Державний орган приватизації у 10-денний строк з дня прийняття їм рішення про перетворення державного підприємства у відкрите акціонерне товариство подає для державної реєстрації товариства заяву на реєстрацію, рішення про створення товариства, а також його тимчасовий статут.

4. Державна реєстрація відкритих акціонерних товариств провадиться в двотижневий строк без стягнення плати в порядку, встановленому для реєстрації господарських товариств.

5. З моменту державної реєстрації відкритого акціонерного товариства активи пасиви державного підприємства

Перелік які прив

Товариство є правонаступником прав і обов'язків державного підприємства, що приватизується.

6. Рішення державного органу приватизації про створення відкритого акціонерного товариства є також рішенням про випуск акцій цього товариства.

Випуск акцій відкритого акціонерного товариства здійснюється за рахунок його коштів.

7. Реєстрація випуску акцій відкритого акціонерного товариства проводиться у порядку, визначеному Мінфіном.

8. Продаж акцій відкритих акціонерних товариств здійснюється відповідним державним органом приватизації згідно з планом приватизації.

9. До продажу 60 процентів акцій відкритого акціонерного товариства здійснення повноважень правління цього товариства покладається на визначених державним органом приватизації посадових осіб підприємства, що перетворюється в товариство згідно з цим Порядком.

На керівника цього підприємства покладаються обов'язки голови правління відкритого акціонерного товариства.

10. Відкрите акціонерне товариство у своїй діяльності керується законом України «Про господарські товариства», іншим законодавством України.

Прес-служба
Прем'єр-міністра України.

Перелік підприємств, які приватизуються

№ п/п	Назва підприємства, код по ЗНП	Юридична адреса	Класифікація об'єктів з державним
1	2	3	4
1.	Орендне оптове підприємство «Укрпункткультура», 01551848	252138, м. Київ, пров. Охтирський, 4	«В»
2.	Гадяцький сироваров, 00446842	315870, Полтавська область, м. Гадяч, вул. Будька, 7	«В»
3.	Баранівський фарфоровий завод, 5502812	260550, Житомирська обл., сит Баранівка, вул. Леніна, 55	«В»
4.	Орендне підприємство торгівлі «Херсонський Універмаг», 01563700	325000, м. Херсон, вул. Ушанова, 49	«В»
5.	Орендне оптове підприємство «Укрпункткультура», 01552285	270110, м. Одеса, вул. Фрунзе, 4	«А»
6.	Вінницький завод продовольчих товарів, 05319698	286018, м. Вінниця, вул. К. Цеткін, 11	«В»
7.	«Донецькі зорі», овочевий магазин, 13396979	348055, м. Луганськ, вул. Тітова, 3-а	«А»
8.	Універмаг «Україна», 01364897	252135, м. Київ, пл. Перемоги	«В»
9.	Філія Всесоюзного науково-дослідного проектно-технологічного інституту, 139111714	270901, Одеська обл., п. Малодолінський, вул. Шмідта, 48	«В»
10.	Орендне виробничо-комерційне підприємство «Черна-Силокол», 14202167	257008, м. Чернака, вул. Смилянська, 20	«В»
11.	Орендне підприємство «Північна», 05513810	330006, м. Запоріжжя, вул. Північне шосе, 3-г	«В»
12.	Орендне підприємство «Дриждзавод», 00383295	324102, м. Кривий Ріг, вул. Лісна, 13	«В»
13.	Орендне підприємство «Завод деревообробних плит», 00273991	252013, м. Київ, Деревообробна, 5	«В»
14.	Київський молокозавод «Святошин», 05407930	252115, м. Київ, Кричевського, 19	«В»
15.	Орендне підприємство «Львівська парфюмерно-косметична фабрика», 00333894	290016, м. Львів, Шведська, 3	«В»
16.	Одеське обласне орендне підприємство м'ясної промисловості, 00453119	270012, м. Одеса, вул. Чкалова, 2-б	«В»

Як стало відомо з військово-них джерел, майже всі керівники озброєних бойовиків по-зитивно ставляться до пропози-ції повністю припинити воно-ї і скласти зброю. Але є серед них і такі, яких називаю-ть немиримирними. Це, на-приклад, стосується частини агонів, сформованих з паірів-ів — вихідців з Горно-Бада-х-данської автономної області Таджикистану. Вони досі знач-но мірою контролюють Ду-шанбе.

Після того, як центральний таб памірських бойовиків було розбито, невеликі їхні гру-

Щодо ісламістських сил, то вони передислокувалися зі столиці до приміського Кофарніхонського району. Сьогодні вони не здатні до будь-яких масштабних військових операцій. Проте їм вдалося замінувати багато об'єктів у Душанбе й поблизу нього. Нещодавно сили Комітету національної безпеки республіки розмінували десять таких об'єктів.

«Немає сумнівів, що нині перевага належить урядовим силам, — вважає Г. Дьомін, командир одного з підрозділів 201-ї стрілецької дивізії.

A black and white photograph showing a group of people gathered around a large, flat-topped vehicle, possibly a tank or a heavy transport truck, in an urban setting. A multi-story building is visible in the background.

розташованої в Таджикистані. Вони досить добре озброєні й могли б у відкритому бою досить швидко розбити своїх супротивників-ісламістів. Однак через те, що останні розійшлися по багатьох селищах, наступ на них може спричинити численні жертви серед мирного населення.

Відчувши, що позиції урядових військ у Душанбе досить міцні, члени нового таджикистанського уряду, обраного на початку грудня цього року в

Ходженті, нарешті приїхали до столиці.

Душанбе.

Поки ворогуючі сторони з'ясовують відносини між собою, все більше російськомовного населення Таджикистану прагне виїхати за межі республі-

На знімку: йде евакуація жителів міста Нурек за допомогою російських військ.

ФОТО ИТАР — ТАРС

ЕКСПЕРТИ ПОМИЛИЛИСЯ

Нещодавно як на вірменському збройсько-мусульманському кордоні, так і в Карабаї відзначається значний спад напруженості. Експерти пов'язували це з настанням холодів і непристосованістю азербайджанської армії до ведення позиційної війни в холодну пору року. Такі несприятливі умови привели до зменшення підтримки військ, яким тим, що почастишали постріли надтої азербайджанської військової авіації над населеними пункти НКР. Однак, судячи з останніх подій, холод і сніг не стали загрозою для воєнних дій. Отже, при припиненні, навіть тимчасової війни, єдині говорини не, доводиться

Втім, багато карабахців вважають, що розв'язати конфлікт найближчим часом усе-таки можливо, наприклад, шляхом деяких територіальних поступок як з боку Карабаху, так і Азербайджану. Однак навряд чи все населення НКР може схвалити такий варіант. Крім того, на своїй першій пресконференції як міністра оборони Республіки Карабах

КИШИНІВ ПОЧИНАЄ ДІАЛОГ З ТИРАСПОЛЕМ

Президент Молдови Мірча Сужавній комісії з питання про її очолив перший заступник г. тій. До складу комісії входять рівняки інших державних служ

Виступаючи по національному радіо, Президент Молдови Ілєарієска, що керівництво еспубліки готове надати автономію Лівобережжю, юридично економічну, але в рамках міжнародного законодавства. Мірча Ієсугур, зазначив, що документ, який фіксує це, може включати гарантії, на яких напоягати жителі Придністров'я. Президент мав при цьому на увазі гарантії автономії східних регіонів на випадок змін свого статусу самою Молдовою.

Зауважимо своєчасно, бо слова, що їх виголосила Голова українського парламенту А. Месірі, є наслідком діяльності приєднання Молдову до Європи. У останні роки зразу ж викликали сильну реакцію в Тирасполі.

У розмові з кореспондентом «Української правди» голова адміністрації приєднання до Європи мирних негатию це підкреслює: «Сьогодні возз'ядання не відбувається, а через вісім років воно буде здійснене, і тоді час буде встановити час. До того часу ми будемо відомо вкотре відродити. Економічна інтеграція в наявності, культура теж. Останній етап інтеграції є економічний. Робота з економічними партнерами, зокрема, з українськими, іде. Економіка невідомо, але тепер дедалі більше будуть орієнтуватися».

У зв'язку з цим Тирасполь продовжує відстоювати в діалозі з Молдовою свої права. У переговорах зі створеною в Молдові комісією братиме

публіки Вірменія Вазген Манукян подав свого роду концепцію війни і миру для Вірменії і Карабаху, згідно з якою мир для РА можливий тільки в разі перемоги. Під нею він мав на увазі повернення територій, втрачених за час конфлікту як Вірменією, так і Нагірним Карабахом.

Тим часом блокада Вірменії стає жорстокішою. Сьогодніні перекрито залізничні колії не тільки з боку Азербайджану, а й Грузії. Прак-

тично припинено і газопостачання республіки грузинською віткою газопроводу. Простояють промислові підприємства, не працюють заклади системи народної освіти і культури.

У такій складній ситуації республіка опинилася внаслідок чергового використання Азербайджаном силових методів у розв'язанні карабаського конфлікту. Річ у тому, що Баку загрожувє блокадою Грузії, якщо та пропускатиме через свою територію ван-

МЮНХЕН—
МІСТО
ГРОШОВЕ

Дев'ять мільярдерів і 17 мільйонерів живуть нині у столиці Баварії. Їхню загальну власність оцінюють у 31,99 мільярда німецьких марок.

Безсумнівним лідером серед баварських багатіїв вважають сім'ю Фліків (5,2 мільярда марок). Дещо поступаються лідеру Августин та Вільгельм фон Фінк (5,04 мільярда). Третє місце займає

льярда). Третє місце серед найбагатіших людей Баварії посідає торговець нерухомістю і власник кількох пивоварень Йозеф Шорхубер (3,85 мільярда). Слід зазначити, що цю «шкалу багатства» виведено лише на основі даних про прибутки від підприємництва.

А якщо говорити про Німеччину загалом, то на вершині багатства панує сім'я

тажі, призначені для Вірменії. Зокрема, це стосується й рази

керівництво кірменської держави намагастися якось вивести республіку з кризи. Президент РА Левон Тер Петросян звернувся до глав держав СНД з проханням посприяти припиненню політичної блокади, яку веде Азербайджан. Як такою завоює Президент Вірменії, так і через дипломатичні представництва і до керівників країн далекого зарубіжжя. Зустрівшись днями з главами уряду у Вірменії дипломатичних місій, Левон Тер Петросян також ознайомив їх з ситуацією в республіці і нагадав причини її погіршення.

Ара МЕЛІКСЕТАН.

Р. С. Після візиту делегації вірменського уряду на чолі з прем'єр-міністром Х. Арутюняном до Грузії з поділу газ знову почав поступати на вірменську територію.

ОДИМ З НАЙВАЖЛИВИШИХ

ДОСЛІДЖЕННЯ світового співтовариства стало прийняттям Організацією Об'єднаних Націй Конвенції з Морських Рибних Прав. Про це заявив постійний представник України в ООН Віктор Батюк, виступаючи в загальній дискусії з питань морських прав на засіданні Генеральної Асамблеї ООН. Від імені делегата України В. Батюк висловився за те, щоб розширити підставу для виходу для практичного здійснення програми міжнародного співробітництва, що закладена в Конвенції. Він наголосив, що ця і в попередні роки, і нині залишається однією з найбільш актуальних проблем, що доводиться розв'язувати іншим країнам — у морських наукових дослідженнях, встановленні визначення обсягу рибних запасів, перспектив розробки нафти, газу, інших мінеральних ресурсів.

«ЗА РИНОК, АЛЕ НЕ ЗА БАЗАР»

Консулянтів щодо складу нового уряду Польщі розпочалися вчора в Москві. А напередодні вранці в Польщу вилетів перший з обраної командою польського уряду. Обрано нового главу російської Ради Міністрів. Ним став Віктор Чорномірний. У виступі на засіданні Ради Міністрів закликав усіх членів кабінету Є. Гайдара продовжувати працювати на своїх посадах, незважаючи на несприятливі умови. В інтерв'ю засобам масової інформації В. Чорномірний сказав, що основу уягу політичного курсу становить спад виробництва, розвинуток базових галузей промисловості, боротьба з інфляцією. За словами нового глави Ради Міністрів Польщі, він підтримує ідеї чорномірніанської економіки і виступає за ре-

**НЕВЖЕ ДНЯМИ
НАСТАНЕ МИР?**

Над розголошенням про застосування сили проти сербських військових підрозділів, які порушують територіальний простір Боснії й Герцеговини, працюють члени Ради Безпекки ООН, що в даний час надають даними, голосуючи за цього документа не відбудеться доти, доки не будуть відомі результати президентських виборів у Сербії.

Після закінчення сербів Р. Караджич тим часом заявив, що 17 грудня парламент сербської автономії в Боснії й Герцеговині має схвалити декларацію про завершення війни. За його словами, цей документ підтвердить наявність сербської приналежності в Боснії й Герцеговині.

З ПЕРШИМ ОФІЦІЙНИМ ВІЗИТОМ

до Росії прибув канцлер ФРН Г. Коль. На переговорах з російським керівництвом він має намір розв'язати проблеми виплати боргів, відшкодування жертвам нацизму, компенсації за об'єкти, що їх російська армія залишася в Німеччині.

**І ЛІКИ,
І МИРОТВОРЧІ СИЛИ**
Суспільно-політична обстановка

Узалежність від зовнішньої допомоги в економіці Афганістану призводить до того, що економіка країни нормалізується, хоча окремі сегменти озброєної групи все ще чинять опір урядовим військам. Угруповані працюють в основному в передмісті Кабула – Пушанга, в Копаніхському районі. Голова Верховної Ради Афганістану Е. Рахманоєв має телефонні зв'язки з керівниками Узбекистану, Казахстану й Киргизстану. Лідери цих країн висловили готовність подати Афганістану необхідну допомогу. Йдеться, зокрема, про поставки палива, продуктів, ліків, введення шестирічної школи. Зовнішні торговельні зв'язки з країнами Центральної Азії трітьох суцільних років.

ЦЕНЗУРА БУВАЄ ПОЗИТИВНОЮ

Розпорядження про введення цензури на території Північної Осетії та Інститут підписав глава тимчасової адміністрації С. Шахрай. Такий крок зроблено, щоб запобігти розповсюдженню неправдивої інформації про ситуацію в зоні осетинсько-інгуського конфлікту. Відповідні всі матеріали, підготовлені для публікації, передаватимуться ефір, повинні мати візу уповноваженого представника прес-центру тимчасової адміністрації.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентів

СПІРИТНИКИ ЗІ ЛЬВОВА, або Кому має належати «Електрон»

Відкритий лист Прем'єр-міністру п. Кучмі Л. Д.

Шановний пане Прем'єре!

Ситуація, що склалася в акціонерному товаристві «Концерн-Електрон» і навколо нього, змусила мене звернутися безпосередньо до Вас, Леоніде Даниловичу.

До роздержавлення і приватизації державних концернів «Електрон» був передовим виробничим об'єднанням. Після роздержавлення картина змінилася на діаметрально протилежну: випуск основної продукції за 8 місяців цього року проти минулого становить лише 45,8 відсотка (кольорові телевізори), практично припинено фінансування соціальної інфраструктури для трудящих, зростає саваля управління АТ «Концерн-Електрон», порушуються трудове законодавство, зростає соціальна напруженість, яка породжує обурювані масові акції протесту, підпалюють їх до екстремальних форм протесту (голодовки).

Враховуючи, що об'єднання випускало помітну частку (4 відсотки валового національного продукту) високотехнологічної конкурентоздатної на міжнародному ринку продукції, а також високотехнологічну оборону продукцію, проблема АТ «Концерн-Електрон» має загальнодержавне значення. Приватизація державного гіганта «Електрон» — це яскравий приклад економічного банкрутства проти Української держави і її народу, підрив її економіки і обороноздатності, компрометації ідеї

ринкової економіки і державної незалежності.

Процес приватизації концерну «Електрон» — це суцільний ланцюг законопорушень і розграбування державного майна.

Роздержавлення здійснювалося, коли ще не було розроблено правової бази України з цих питань, всупереч мораторію на зміну власності, встановленого ВР України;

— без узгодження з Держоборонпромом, до якого віднесено підприємства, що підпорядковувалися раніше Мінрадіопрому РСР;

— роздержавлялися підприємства, що випускали оборонну продукцію ЛЗТТ (завод телевізійної техніки);

— без відома і згоди трудового колективу (ЛЗТТ);

— під час реструктуризації АТ «Концерн-Електрон» не було представлено згоди найвищих органів державної влади і управління України;

Керівництво АТ віддало до брутального грабунку держави і трудових колективів.

Так, вартість майна концерну встановлена Мінрадіопромом РСР, явно занижена, (718 млн. крб., 22.03.1991 р. а 30.07.1991 ще знизилася до 694,5 млн. крб.) продаж основної маси акцій (428 млн. крб.) у січні-квітні 1992 року проводився, коли ціни зросли майже в 10 разів, але вартість майна не була проіндексована. Будучи монополістом, АТ більш ніж наполовину знизив

до випуск продукції, але, монополією встановлюючи високі ціни, має надприбутки. АТ різко збільшило процент відрахувань з виробничих підрозділів на свою користь.

Створили кілька малих і приватних підприємств, власниками яких стали рідні й близькі генерального директора АТ Рибінка, а також іноземні громадяни, мафіозний клан рибників нахабисто грабує Україну.

АТ обдурювало державу, зменшуючи обсяг експорту продукції (дані АТ і митної служби не збігаються), приховує від оподаткування справжню величину прибутків, невчасно сплачує податки, банк «Електрон-Банк» проводить незаконні валютні операції. АТ здійснює махінації під час укладання контрактів.

Варто зазначити, що управління АТ чинило вслід перешкоди комісії з перевірки діяльності АТ «Концерн-Електрон», яка виконувала доручення держадміністрації і Секретаріату ВР України: не надавало всіх необхідних первинних документів, частину членів комісії взагалі не допускало до перевірки.

Зловживання в АТ «Концерн-Електрон» стали можливими внаслідок сприяння зловмисникам з боку Львівського міськкомунізму, членів Кабінету міністрів (колишнього віце-прем'єра Ланового, голови Фонду державного майна Прадка), проку-

рора Львівської області Котика, які не реагували на численні сигнали трудових колективів, публікації в пресі.

На сьогодні склалася надзвичайно важка ситуація на ЛЗТТ, який опинився перед загрозою банкрутства, не отримуючи держзамовлень на акційну продукцію для Збройних Сил України та необхідне фінансування для концерсу. Це наслідок безвідповідальності з боку Мінмашбуду та концерсу Міноборони України й злочинної поведінки керівництва АТ «Концерн-Електрон». Наприклад, «Електрон-Банк» відверто грабує, вимірюючи купони на рублі, — 2 до 1.

Зважаючи на виняткову важливість для нашої держави порушеної проблеми, звертаючись до Вас, Леоніде Даниловичу, з проханням приділити належну увагу цьому питанню і пропоную:

1) урядовим декретом ліквідувати АТ «Концерн-Електрон», перетворивши його в державний концерн, а ЛЗТТ надати статус окремої юридичної особи;

2) клопотати перед Генеральною прокуратурою України про порушення кримінальної справи за фактом зловживань в АТ «Концерн-Електрон».

Степан ХМАРА,
народний депутат України.

Не задля власної реклами

асоціація «Біоконверсія» виступила ініціатором проведення в Києві на базі Українського аграрного університету міждержавної науково-практичної конференції «Біоконверсія органічних відходів — перспективний напрям оздоровлення навколишнього середовища». Об'єднуючи понад 200 організацій, наукових установ, кооперативів, фермерських господарств, маючи понад 20 філій у більшості областей України й 14 регіональних центрів у країнах СНД, асоціація реклами, потребує. Хоча тема конференції справді модна, а головне — прибуткова.

Не варто, правда, забувати, що в нашій країні голодне не те, що робити, а те, як себе подавати найвищим інстанціям, займаючись практичним впровадженням біоконверсії органічних відходів за допомогою спеціально виведеного гібриду каліфорнійського дощового черв'яка та одержаним високотехнологічного добрива і білкової маси, у «Біоконверсії» про це не думали. А коли подумали і спохопилися, що дізналися, що, виявляється, цим уже займається безліч неієрономітичних інстанцій. Більше того, існує конкурс державних науково-технічних програм, багато з яких присвячені проблемі біотехнології. 50 із них у фінансує Державний комітет України з питань науки і технологій. І це ще не все.

— Виявляється, створено міжгалузевий науково-технічний комплекс «Біотехнологія», — розповідає президент асоціації «Біоконверсія» Іван Мельник, — про який чесно кажучи, ніколи не чув. А я, як вже повірте, стежу за інформацією в цій галузі і його теж фінансує той самий ДКНТ України.

Ми не претендуємо на чужі розробки чи славу першовідкривачів, але розглядають черв'яка під мікроскопом і займаються практичним впровадженням біотехнології у виробництво — це, повірте, різні речі. Тому дивно, що нікому не цікаві наші п'ятирічні досвід і практичні результати, незважаючи на те, що ми неодноразово пропонували співробітництво.

Справді, у членів асоціації «Біоконверсія» професійний інтерес: що ж настільки видатне відкрили високочолі вчені державних установ, коли тримають усе в такому секреті?

А в нас запитання прагматичніше: у скільки обходяться нам усі ці конкурси, комплекси тощо і яка від них практична користь?

Юрій НЕСТЕРЯК,
спеціальний кореспондент «Голосу України».

У партіях та рухах

ТРАНСНАЦІОНАЛЬНІ РАДИКАЛИ — ЗА РОЗУМНИЙ «ТРАНС»

У минулі вихідні Київ мав можливість ближче познайомитися з однією партією — Радикальною, яка називає себе «транснаціональною і транспартійною політичною організацією, членами якої є громадяни понад 80 країн світу». В столиці України 12—13 грудня відбулася III відкрита конференція членів Радикальної партії з питань незалежності держав СНД» (термін взятий у лапки, виявляється, вже офіційно визнали політологи всього світу для визначення державотворчого процесу на території колишнього РСР).

А отже, додаток «транс» говорить, на щастя, не про душевний стан членів РП, а про спільність їхніх завдань у розв'язанні багатьох проблем, для яких немає державних кордонів. Транснаціональні радикали переконані, що такі проблеми і питання, як заборона смертної кари, жорсткий контроль за торгівлею зброєю, голод, будівництво федеральної Європи, боротьба проти екологічної руйнації Землі, міжнаціональні братовбивчі конфлікти, не можна розв'язати в межах окремих держав. Головна те-

оретична асада РП: «...зіткнувшись із цими проблемами, партія переконана в тому, що всі гострі проблеми сучасності можна розв'язати тільки на наднаціональному рівні. Масштаби усіх проблем і складність їх розв'язання перевищують можливості і повноваження національних урядів. Також стало очевидним, що й традиційні національні політичні партії, що зборювалися, втратили гнучкість і живість мислення і перетворилися в партію, нездатні знайти вихід із становища, що склалося. І мають бути заміннені. Звідси й виникла необхідність нових форм і методів партійної діяльності».

Звичайно, транснаціональні радикали важко буде «відмісяти» від закладів інших партій і простих обивателів у «космополітизм» і «надрозумних завищених» теоретичних конструкцій, але світовий, і зокрема есесдівський досвід, свідчить і про інше: ми виявляємо не зовсім готовими до появи нових держав, здатних відразу стати цивілізованими. В багатьох з них (і в СНД, і в колишньому європейському со-

таборі) національні режими нагадують націоналістичні аваркі, тривають міжнаціональні конфлікти, які намагаються застати новою кров'ю, моральний розпад, зубожіння населення сягає межі голоду, держави у пошуках партнерів і вільно конвертованої валюти безконтрольно підтримують зброю, знизили контроль і боротьбу з організованою і кримінальною злочинністю, наркоманією — А наслідок один — гинуть люди, і це найжальніше.

Слід зазначити й те, що світ, звичайно, не є готовий до сприйняття ідей РП, але й не повністю до них індиферентний. У всьому світі РП нараховує майже 5 тисяч членів, але серед них — 350 депутатів, більш як 40 національних парламентарів в Україні — народні депутати Ю. Збітєв, В. Москвата, був на київській конференції В. Севаст'янов, 13 депутатів Європарламенту, лауреати Нобелівської премії Д. Уолд і М. Манер Корриган, міністри, депутати регіональних представницьких органів тощо.

Діє РП, увійти до якої мо-

же член будь-якої партії, методом ненасильницької пропаганди своїх ідей у поєднанні із силовими методами припинення протиправних і антилюдських проявів (наприклад, РП підтримувала ДП США зупинити іракської агресії проти Кувейту). Так само збирається діяти й далі. До свого чергового з'їзду в Києві в лютому наступного року київська конференція РП підготувала звернення з п'ятьма конкретними пропозиціями щодо того, чого треба домогтися. Це новий порядок формування міжнародних організацій (ООН, ЄС тощо) з наданням їм більших повноважень, негайне припинення міжнаціональних конфліктів зусиллями світового співтовариства, заміна урядового представництва країн у міжнародних організаціях на парламентське, створення міжпарламентських депутатських комісій для розв'язання окремих проблем, боротьба за скасування смертної кари і будь-яких інших забороняючих законів та актів. А оскільки сьогодні вміня слухати інколи важливіше за вміня говорити, то можна припуститися, що й думки РП. Мир на планеті і пріоритет прав людини того варі.

Володимир СКАЧКО.

(Детальніше про діяльність РП ви дізнаєтеся з інтерв'ю з керівником московського і київського бюро партії М. Хромовим у наступних номерах «ГУ»).

КОЖЕН з тридцяти податкових інспекторів Новозаводської податкової інспекції, що в Чернівці, повернув державі з початку року в середньому по мільйону карбованців прихованих податків. Це за заплати 3,5 тисячі карбованців без будь-яких премій.

А могли б і більше. Коли б замість того, щоб перегоряти стоси паперів, податкові інспектори були забезпечені комп'ютерами, а замість рахівниць використовували хоча б звичайні калькулятори. Адже, скажімо, скільки на ринках та й прямо на вулицях торгують різними «продавцями» без різних відповідних документів! А нові комерційні структури із «кроссвордно» заплутаною документатцією!

— За сьогоднішніх умов не можемо навіть повністю заповнити штат, — говорить начальник Новозаводської податкової інспекції Людмила Дейнеко. — Потрібно ще 15 працівників, а розмістити їх нелегко. Та й на такі умови праці не багато охочих знайдеться.

Така ситуація, ясна річ, цілком влаштовує нечесний підприємливий люд та махінаторів-бізнесменів: де не встигає держава, там встигають вони. І рахівницями їх не дуже налякаєш. Хоча й на них, як свідчить досвід Новозаводської податкової інспекції, нараховують приховані від держави мільйони.

РАХІВНИЦЕЮ ПО МІЛЬЙОНАХ?

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернівці.

На знімках: податкові інспектори за роботою.

Фото Валерія ІНЮТИНА.

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ДЕРЖАВНУ ДОПОМОГУ СІМ'ЯМ З ДІТЬМИ

Цей Закон установлює гарантований державою рівень матеріальної підтримки сімей з дітьми шляхом надання державної допомоги з урахуванням складу сім'ї, її доходів, віку, стану здоров'я дітей тощо.

Передбачена цим Законом державна допомога спрямовується на соціальний захист сімей з дітьми.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Право сімей з дітьми на державну допомогу

Сім'ї мають право на державну допомогу по вагітності та пологах, по догляду за дитиною, по догляду за хворою дитиною і за дитиною-інвалідом та в інших випадках і на умовах, передбачених цим Законом та іншими нормативними актами.

Громадяни України, які переселилися з інших держав на постійне проживання в Україну, мають право на державну допомогу, передбачену цим Законом, починаючи з місяця, в якому вони побули в Україні.

Іноземні громадяни та особи без громадянства, які проживають в Україні, мають право на державну допомогу нарівні з громадянами України на умовах, передбачених міждержавними угодами.

У тих випадках, коли договорами (угодами) між Україною та іншими державами передбачено інші правила, ніж ті, що містяться в цьому Законі, то застосовуються правила, встановлені цими договорами (угодами).

Стаття 2. Види державної допомоги

Згідно з цим Законом призначаються такі види державної допомоги:

- 1) допомога по вагітності та пологах;
- 2) одноразова допомога при народженні дитини;
- 3) допомога по догляду за дитиною;
- 4) грошові виплати матеріям (батькам), зайнятим доглядом трьох і більше дітей віком до 16 років;
- 5) допомога по догляду за дитиною-інвалідом;
- 6) допомога по тимчасовій непрацездатності у зв'язку з доглядом за хворою дитиною;
- 7) допомога на дітей віком до 16 років (учнів — до 18 років);
- 8) допомога на дітей одиноким матерям;
- 9) допомога на дітей військовослужбовців строкової служби;
- 10) допомога на дітей, які перебувають під опікою, піклуванням;
- 11) тимчасова допомога на неповнолітніх дітей, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, або коли сплати аліментів неможливе.

Порядок призначення і виплати державної допомоги сім'ям з дітьми за цим Законом визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 3. Обчислення державної допомоги

Державна допомога, передбачена пунктами 1 і 6 статті 2 цього Закону, обчислюється у процентах до розміру заробітку (доходу).

Державна допомога, передбачена пунктом 2 статті 2 цього Закону, обчислюється у кратному співвідношенні до розміру мінімальної заробітної плати.

Державна допомога, передбачена пунктами 3—5, 7—11 статті 2 цього Закону, обчислюється за установленими нормами в процентах до розміру мінімальної заробітної плати.

Стаття 4. Перерахунок державної допомоги у зв'язку із зміною розміру мінімальної заробітної плати

У разі коли після призначення державної допомоги сім'ям з дітьми затверджується новий розмір мінімальної заробітної плати, проводиться відповідний перерахунок державної допомоги.

Стаття 5. Державна допомога сім'ям з дітьми, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи

Сім'ї з дітьми, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, мають право на державну допомогу згідно з Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» або на підставі, передбачених цим Законом.

Стаття 6. Фінансування державної допомоги

Фінансування державної допомоги сім'ям з дітьми проводиться з Фонду соціального страхування України, Пенсійного фонду України, коштів державного і місцевих бюджетів та інших коштів (стаття 77 цього Закону) у порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 7. Звільнення державної допомоги від податків

Державна допомога, що надається сім'ям з дітьми, не підлягає оподаткуванню.

Стаття 8. Строк розгляду документів про призначення державної допомоги

Документи про призначення державної допомоги згідно з цим Законом розглядаються органом, що призначає державну допомогу, не пізніше 10 днів з дня їх надходження.

Орган, що призначає державну допомогу, видає чи надсилає заявнику не пізніше 5 днів після винесення відповідного рішення повідомлення про відмову в призначенні.

Відомості про відмову в призначенні державної допомоги подаються до Верховної Ради України пропозиції про внесення до законодавчих актів змін і доповнень, що впливають з цього Закону.

Відомості про відмову в призначенні державної допомоги подаються до Верховної Ради України пропозиції про внесення до законодавчих актів змін і доповнень, що впливають з цього Закону.

Відомості про відмову в призначенні державної допомоги подаються до Верховної Ради України пропозиції про внесення до законодавчих актів змін і доповнень, що впливають з цього Закону.

Відомості про відмову в призначенні державної допомоги подаються до Верховної Ради України пропозиції про внесення до законодавчих актів змін і доповнень, що впливають з цього Закону.

Відомості про відмову в призначенні державної допомоги подаються до Верховної Ради України пропозиції про внесення до законодавчих актів змін і доповнень, що впливають з цього Закону.

Відомості про відмову в призначенні державної допомоги подаються до Верховної Ради України пропозиції про внесення до законодавчих актів змін і доповнень, що впливають з цього Закону.

Відомості про відмову в призначенні державної допомоги подаються до Верховної Ради України пропозиції про внесення до законодавчих актів змін і доповнень, що впливають з цього Закону.

Відомості про відмову в призначенні державної допомоги подаються до Верховної Ради України пропозиції про внесення до законодавчих актів змін і доповнень, що впливають з цього Закону.

Відомості про відмову в призначенні державної допомоги подаються до Верховної Ради України пропозиції про внесення до законодавчих актів змін і доповнень, що впливають з цього Закону.

Відомості про відмову в призначенні державної допомоги подаються до Верховної Ради України пропозиції про внесення до законодавчих актів змін і доповнень, що впливають з цього Закону.

Відомості про відмову в призначенні державної допомоги подаються до Верховної Ради України пропозиції про внесення до законодавчих актів змін і доповнень, що впливають з цього Закону.

Відомості про відмову в призначенні державної допомоги подаються до Верховної Ради України пропозиції про внесення до законодавчих актів змін і доповнень, що впливають з цього Закону.

Відомості про відмову в призначенні державної допомоги подаються до Верховної Ради України пропозиції про внесення до законодавчих актів змін і доповнень, що впливають з цього Закону.

домлення про відмову в призначенні державної допомоги із зазначенням причин відмови та порядку оскарження.

Стаття 9. Додаткова допомога сім'ям з дітьми

Місцева державна адміністрація, виконавчі комітети сільських, селищних і міських Рад народних депутатів, трудові колективи, громадські об'єднання можуть за рахунок місцевих бюджетів та власних коштів запроваджувати додаткові види допомоги та установлювати доплати до державної допомоги сім'ям з дітьми.

Розділ II. ДЕРЖАВНА ДОПОМОГА СІМ'ЯМ З ДІТЬМИ

Глава 1. ДОПОМОГА ПО ВАГІТНОСТІ ТА ПОЛОГАХ

Стаття 10. Категорії жінок, які мають право на допомогу

Право на допомогу по вагітності та пологах мають жінки:

- а) які працюють на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності та господарювання;
- б) звільнені з роботи у зв'язку з ліквідацією підприємства, установи, організації незалежно від форм власності;
- в) зареєстровані у державній службі зайнятості як безробітні не менш 10 місяців;
- г) які займаються підприємницькою діяльністю, в тому числі на умовах індивідуальної (групової) оренди, або працюють в особистому селянському (фермерському) господарстві, за умови сплати в установленому порядку страхових внесків до Фонду соціального страхування України;
- д) члени творчих спілок, творчі працівники, які не є членами творчих спілок, а також працюють за авторським договором, за умови сплати страхових внесків до Фонду соціального страхування України;
- е) які навчаються з відривом від виробництва;
- ж) військовослужбовці;
- з) з числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України,

жінкам, які навчаються з відривом від виробництва, — у розмірі місячної стипендії; жінкам із числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України,

жінкам, які навчаються з відривом від виробництва, — у розмірі місячної стипендії; жінкам із числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України,

жінкам, які навчаються з відривом від виробництва, — у розмірі місячної стипендії; жінкам із числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України,

жінкам, які навчаються з відривом від виробництва, — у розмірі місячної стипендії; жінкам із числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України,

жінкам, які навчаються з відривом від виробництва, — у розмірі місячної стипендії; жінкам із числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України,

жінкам, які навчаються з відривом від виробництва, — у розмірі місячної стипендії; жінкам із числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України,

жінкам, які навчаються з відривом від виробництва, — у розмірі місячної стипендії; жінкам із числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України,

жінкам, які навчаються з відривом від виробництва, — у розмірі місячної стипендії; жінкам із числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України,

жінкам, які навчаються з відривом від виробництва, — у розмірі місячної стипендії; жінкам із числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України,

жінкам, які навчаються з відривом від виробництва, — у розмірі місячної стипендії; жінкам із числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України,

жінкам, які навчаються з відривом від виробництва, — у розмірі місячної стипендії; жінкам із числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України,

жінкам, які навчаються з відривом від виробництва, — у розмірі місячної стипендії; жінкам із числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України,

жінкам, які навчаються з відривом від виробництва, — у розмірі місячної стипендії; жінкам із числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України,

військ цивільної оборони, інших військових формувань у зв'язку з вагітністю та пологами.

а) з числа осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ.

Стаття 11. Розмір допомоги

Допомога по вагітності та пологах надається:

працюючим жінкам — у розмірі 100 процентів заробітку;

жінкам, які займаються підприємницькою діяльністю, в тому числі на умовах індивідуальної (групової) оренди, або працюють в особистому селянському (фермерському) господарстві, — у розмірі 100 процентів заробітку (доходу);

жінкам — членам творчих спілок, творчі працівники, які не є членами творчих спілок, а також які працюють за авторським договором — у розмірі 100 процентів заробітку (доходу);

жінкам, звільненим з роботи у зв'язку з ліквідацією підприємства, установи, організації — у розмірі 100 процентів заробітку (доходу), який вони одержували за останнім місцем роботи;

жінкам, зареєстрованим у державній службі зайнятості як безробітні не менш 10 місяців — у розмірі мінімальної заробітної плати;

жінкам, які навчаються з відривом від виробництва, — у розмірі місячної стипендії; жінкам із числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України,

жінкам, які навчаються з відривом від виробництва, — у розмірі місячної стипендії; жінкам із числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України,

жінкам, які навчаються з відривом від виробництва, — у розмірі місячної стипендії; жінкам із числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України,

жінкам, які навчаються з відривом від виробництва, — у розмірі місячної стипендії; жінкам із числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України,

жінкам, які навчаються з відривом від виробництва, — у розмірі місячної стипендії; жінкам із числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України,

жінкам, які навчаються з відривом від виробництва, — у розмірі місячної стипендії; жінкам із числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України,

жінкам, які навчаються з відривом від виробництва, — у розмірі місячної стипендії; жінкам із числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України,

жінкам, які навчаються з відривом від виробництва, — у розмірі місячної стипендії; жінкам із числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України,

жінкам, які навчаються з відривом від виробництва, — у розмірі місячної стипендії; жінкам із числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України,

жінкам, які навчаються з відривом від виробництва, — у розмірі місячної стипендії; жінкам із числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України,

жінкам, які навчаються з відривом від виробництва, — у розмірі місячної стипендії; жінкам із числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України,

жінкам, які навчаються з відривом від виробництва, — у розмірі місячної стипендії; жінкам із числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України,

жінкам, які навчаються з відривом від виробництва, — у розмірі місячної стипендії; жінкам із числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України,

ги по вагітності та пологах, визначаються в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 12. Умови призначення допомоги

Підставою для призначення жінкам допомоги по вагітності та пологах є виданий в установленому порядку лікарняний листок (листок непрацездатності), а для жінок військовослужбовців — виданий в установленому порядку довідка лікувального закладу (військово-лікарської комісії).

Жінкам, звільненим з роботи у зв'язку з ліквідацією підприємства, установи, організації, допомога по вагітності та пологах до їх працевлаштування призначається на підставі довідки ліквідаційної комісії і виданого в установленому порядку лікарняного листа (листка непрацездатності).

Жінкам, зареєстрованим у державній службі зайнятості як безробітні не менш 10 місяців, допомога по вагітності та пологах призначається на підставі довідки державної служби зайнятості і виданого в установленому порядку лікарняного листа (листка непрацездатності).

Інші документи підставою для призначення зазначеної допомоги служити не можуть.

Стаття 13. Органи, що призначають і здійснюють виплату допомоги

Допомога по вагітності та пологах призначається і виплачується підприємством, установою, організацією за місцем основної роботи (служби, навчання) жінки.

Жінкам, звільненим з роботи у зв'язку з ліквідацією підприємства, установи, організації, жінкам, зареєстрованим у державній службі зайнятості як безробітні не менш 10 місяців, призначення і виплата допомоги по вагітності та пологах до їх працевлаштування проводиться органами соціального забезпечення за місцем проживання.

Стаття 14. Строк виплати допомоги

Допомога по вагітності та пологах виплачується жінкам за весь період відпустки по вагітності та пологах тривалістю сімдесят календарних днів до пологів і п'ятдесят шість (у разі ускладнених пологів або народження двох чи більше дітей — сімдесят) календарних днів після пологів.

Розмір зазначеної допомоги обчислюється сумарно і надається жінкам в повному обсязі незалежно від кількості днів, фактично використаних до пологів.

Стаття 15. Право на допомогу осіб, які устигли вижити

Особі, які устигли вижити народжених дітей, мають право на допомогу по вагітності та пологах на умовах, передбачених статтями 10—14 цього Закону, на період післяродової відпустки з дня народження дитини.

Глава 2. ОДНОРАЗОВА ДОПОМОГА ПРИ НАРОДЖЕННІ ДИТИНИ

Стаття 16. Право на допомогу

Право на одноразову допомогу при народженні дитини має сім'я у разі народження дитини.

У разі народження мертвої дитини допомога не призначається.

(Продовження на 11-й стор.)

Постанова Верховної Ради України

ПРО ПОРЯДОК ВВЕДЕННЯ В ДІЮ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ДЕРЖАВНУ ДОПОМОГУ СІМ'ЯМ З ДІТЬМИ»

Верховна Рада України постановляє:

1. Ввести в дію Закон України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» з 1 січня 1993 року.

2. До приведення законодавства України у відповідність із Законом України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» чинні акти законодавства застосовуються, якщо вони не суперечать цьому Закону.

3. Доручити Кабінету Міністрів України у тримісячний строк після опублікування Закону:

подати до Верховної Ради України пропозиції про внесення до законодавчих актів змін і доповнень, що впливають з цього Закону;

прийняти необхідні рішення щодо виконання положень Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми»;

привести рішення Уряду України у відповідність із Законом України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми»;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами і відомствами своїх нормативних актів, у тому числі інструкцій, що суперечать цьому Закону.

4. Рекомендувати Кабінету Міністрів України, Раді Міністрів Республіки Крим, місцевим державним адміністраціям, місцевим Радам народних депутатів відповідно до чинного законодавства здійснити додаткові заходи щодо реалізації гарантій соціального захисту сімей з дітьми.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛОЦЬ

М. Київ
21 листопада 1992 року

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ДЕРЖАВНУ ДОПОМОГУ БАТЬКІВ З ДІТЬМИ

(Продовження.
Початок на 10-й стор.)

Стаття 17. Розмір допомоги

Одноразова допомога при народженні дитини надається сім'ї у чотирікратному розмірі мінімальної заробітної плати.

Матерям, які стали на облік в медичному закладі в ранні строки вагітності (до 12 тижнів), регулярно відвідували і виконували рекомендації лікарів, при народженні дитини надається додаткова допомога у двократному розмірі мінімальної заробітної плати.

У разі народження двох і більше дітей одноразова допомога призначається сім'ї на кожну дитину.

Стаття 18. Умови призначення допомоги

Підставою для призначення одноразової допомоги при народженні дитини є довідка про народження дитини, видана органами заступу для одержання допомоги, а для додаткової допомоги — матерям, крім того, довідка медичного закладу.

Стаття 19. Органи, що призначають і здійснюють виплату допомоги

Одноразова допомога при народженні дитини призначається і виплачується підприємством, установою, організацією за місцем основної роботи (служби, навчання) матері, а якщо мати дитини не працює (не служить, не вчиться), — за місцем роботи (служби, навчання) батька.

Якщо батьки не працюють (не служать, не навчаються), одноразова допомога при народженні дитини призначається органами соціального забезпечення за місцем їх проживання.

Стаття 20. Строки виплати допомоги

Одноразова допомога при народженні дитини виплачується сім'ї, якщо звернення про її призначення надійшло не пізніше шести місяців від дня народження дитини.

Стаття 21. Право на допомогу усиновителів та опікунів

Право на одноразову допомогу при народженні дитини на умовах, передбачених статтями 17—20 цього Закону, мають особи, які усиновили або взяли під опіку дитину.

Глава 3. ДОПОМОГА ПО ДОГЛЯДУ ЗА ДИТИНОЮ

А. Допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку працюючим жінкам, жінкам, які навчаються з відривом від виробництва, і жінкам, зареєстрованим у державній службі зайнятості як безробітні

Стаття 22. Право на допомогу

Право на допомогу по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку мають працюючі жінки, жінки, які навчаються з відривом від виробництва, жінки, зареєстровані в службі зайнятості як безробітні.

Жінки з числа військовослужбовців, начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, а також жінки з числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії

України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України, військ цивільної оборони, інших військових формувань у зв'язку з вагітністю та пологами, мають право на допомогу по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку на умовах, в розмірах і строки, визначені для працюючих жінок.

Право на допомогу по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку мають батько дитини, бабка, дід або інший працюючий родич, які фактично здійснюють догляд за дитиною.

Стаття 23. Розмір допомоги

Допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку надається працюючим жінкам і особам, зазначеним у статті 100 цього Закону, у розмірі 100 процентів мінімальної заробітної плати незалежно від стажу роботи.

У разі народження двох і більше дітей кратність допомоги по догляду за дітьми збільшується відповідно до кількості дітей.

Стаття 24. Умови призначення допомоги

Підставою для призначення працюючій жінці (батькові дитини, бабці, дідові, іншому працюючому родичу, які фактично здійснюють догляд за дитиною) допомоги по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку є надана їй у межах установленого строку і оформлена наказом власника або уповноваженого ним органу частково оплачувана відпустка по догляду за дитиною.

Батькові дитини, бабці, дідові, іншому працюючому родичу, які фактично здійснюють догляд за дитиною, частково оплачувана відпустка по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку надається за їх заявою та на підставі довідки з місця роботи (навчання, служби) матері дитини про те, що вона вийшла на роботу до закінчення строку частково оплачуваної відпустки і виплату їй допомоги по догляду за дитиною припинено (із зазначенням дати).

Жінкам, які продовжують навчатися з відривом від виробництва в період перебування у частково оплачуваній відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, допомога по догляду за дитиною і стипендія призначаються у повному розмірі.

Батькові дитини — військовослужбовцю допомога по догляду за дитиною призначається у разі смерті матері або перебування її в лікувальному закладі, позбавлення її батьківських прав та в інших випадках, коли дитина залишилася без материнського піклування.

Жінкам, звільненим з роботи у зв'язку з ліквідацією підприємства, установи, організації, допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку до їх працевлаштування призначається на підставі довідки ліквідаційної комісії.

Жінкам, зареєстрованим у державній службі зайнятості як безробітні, допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку призначається на підставі відвідки служби зайнятості.

За бажанням жінки та осіб, зазначених у частині першій

цієї статті, в період перебування їх у відпустці по догляду за дитиною вони можуть працювати на умовах неповного робочого часу або вдома. При цьому за ними зберігається право на одержання нею трирічного віку на умовах, в розмірах і строки, визначені для працюючих жінок.

Стаття 25. Органи, що призначають і здійснюють виплату допомоги

Допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку працюючим жінкам і жінкам, які навчаються з відривом від виробництва (батькові дитини, бабці, дідові, іншому працюючому родичу, які фактично здійснюють догляд за дитиною), призначається і виплачується підприємством, установою, організацією за місцем основної роботи (служби, навчання).

Жінкам, звільненим з роботи у зв'язку з ліквідацією підприємства, установи, організації, жінкам, зареєстрованим у державній службі зайнятості як безробітні, жінкам з числа військовослужбовців, начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, а також жінкам з числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України, військ цивільної оборони, інших військових формувань у зв'язку з вагітністю та пологами, допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку призначається і виплачується органами соціального забезпечення за місцем проживання.

Стаття 26. Строки виплати допомоги

Працюючим жінкам (батькові дитини, бабці, дідові, іншому працюючому родичу, які фактично здійснюють догляд за дитиною) і жінкам, які навчаються з відривом від виробництва, допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку виплачується щомісяця з дня надання частково оплачуваної відпустки по догляду за дитиною по день її закінчення, але не більш як по день досягнення дитиною трирічного віку включно.

Жінкам, звільненим з роботи у зв'язку з ліквідацією підприємства, установи, організації, допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку виплачується щомісяця по день їх працевлаштування, але не більш як по день досягнення дитиною трирічного віку включно.

Жінкам, зареєстрованим у державній службі зайнятості як безробітні, допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку виплачується щомісяця з дня припинення виплати допомоги по вагітності та пологах, але не більш як по день досягнення дитиною трирічного віку включно.

Стаття 27. Право на допомогу усиновителів та опікунів

Працюючі усиновителі та опікуни, а також безробітні усиновителі та опікуни, зареєстровані у державній службі зайнятості, мають право на допомогу по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку на умовах, передбачених статтями 22—26 цього Закону.

Б. Допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку непрацюючим жінкам**Стаття 28. Право на допомогу**

Непрацюючі жінки мають право на допомогу по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку.

Стаття 29. Розмір допомоги

Допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку непрацюючим жінкам надається у розмірі 50 процентів мінімальної заробітної плати до досягнення дитиною дворічного віку, а з двох до трьох років — якщо середньомісячний сукупний дохід на кожного члена сім'ї за попередній рік не перевищує трикратного розміру мінімальної заробітної плати.

У разі народження двох і більше дітей кратність допомоги по догляду за дітьми збільшується відповідно до кількості дітей.

Стаття 30. Умови призначення допомоги

Підставою для призначення непрацюючим жінкам допомоги по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку є видана за місцем проживання довідка про те, що мати дитини не працює (не служить, не вчиться) і дитина проживає разом з нею.

Стаття 31. Органи, що призначають і здійснюють виплату допомоги

Допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку непрацюючим жінкам призначається і виплачується органами соціального забезпечення за місцем проживання.

Стаття 32. Строки виплати допомоги

Непрацюючим жінкам допомога виплачується щомісяця з дня народження дитини по день досягнення нею дворічного віку включно, трирічного — за умови, передбаченої статтею 29 цього Закону.

Стаття 33. Право на допомогу непрацюючих усиновителів та опікунів

Непрацюючі усиновителі та опікуни мають право на допомогу по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку на умовах, передбачених статтями 28—32 цього Закону, з дня прийняття в установленому порядку рішення про усиновлення або встановлення опіки чи піклування.

Глава 4. ГРОШОВІ ВИПЛАТИ МАТЕРІАМ (БАТЬКАМ), ЗАЙНЯТИМ ДОГЛЯДОМ ТРЬОХ І БІЛЬШЕ ДІТЕЙ ВІКОМ ДО 16 РОКІВ**Стаття 34. Право на грошові виплати**

Право на грошові виплати мають матері (батьки), зайняті доглядом трьох і більше дітей віком до 16 років.

Стаття 35. Розмір грошових виплат

Грошові виплати матеріам (батькам), зайнятим доглядом трьох і більше дітей віком до 16 років, призначаються у розмірі: 100 процентів мінімальної заробітної плати — матеріам (батькам), зайнятим доглядом трьох дітей віком до 16 років;

200 процентів мінімальної заробітної плати — матеріам (батькам), зайнятим доглядом чотирьох і більше дітей віком до 16 років.

Стаття 36. Умови призначення грошових виплат

Грошові виплати матеріам (батькам), зайнятим доглядом трьох і більше дітей віком до 16 років, призначаються, якщо середньомісячний сукупний дохід на кожного члена сім'ї за попередній рік не перевищує трикратного розміру мінімальної заробітної плати.

Стаття 37. Органи, що призначають і провадять грошові виплати

Грошові виплати матеріам (батькам), зайнятим доглядом трьох і більше дітей віком до 16 років, призначаються і виплачуються підприємством, установою, організацією за місцем основної роботи (служби, навчання) матері, а якщо мати дитини не працює (не служить, не вчиться), — за місцем роботи (служби, навчання) батька.

У разі коли батьки не працюють (не служать, не вчиться), грошові виплати матеріам (батькам), зайнятим доглядом трьох і більше дітей до 16 років призначаються і виплачуються органами соціального забезпечення за місцем проживання.

Стаття 38. Проведення грошових виплат

Грошові виплати матеріам (батькам), зайнятим доглядом трьох і більше дітей віком до 16 років, провадяться щомісяця з дня досягнення третього дитиною трирічного віку (дворічного віку — за умови, передбаченої частиною першою статті 29 цього Закону) по місяць досягнення першою дитиною 16-річного віку.

Стаття 39. Право на грошові виплати усиновителів, опікунів та піклувальників

Усиновителі, опікуни та піклувальники мають право на щомісячні грошові виплати матеріам (батькам), зайнятим доглядом трьох і більше дітей віком до 16 років, на умовах, передбачених статтями 34—38 цього Закону, з дня прийняття в установленому порядку рішення про усиновлення або встановлення опіки чи піклування.

Глава 5. ДОПОМОГА ПО ДОГЛЯДУ ЗА ДИТИНОЮ-ІНВАЛІДОМ**Стаття 40. Право на допомогу**

Право на допомогу по догляду за дитиною-інвалідом має один з непрацюючих працездатних батьків дитини-інваліда або особа, яка їх замінює, що здійснює постійний догляд за дитиною-інвалідом до досягнення нею 16-річного віку.

Стаття 41. Розмір допомоги

Допомога по догляду за дитиною-інвалідом одному з непрацюючих працездатних батьків або особи, яка їх замінює, що здійснює постійний догляд за дитиною-інвалідом до досягнення нею 16-річного віку, надається у розмірі 100 процентів мінімальної заробітної плати.

Стаття 42. Умови призначення допомоги

Підставою для призначення допомоги одному з непрацюючих працездатних батьків або особи, яка їх замінює, що здійснює постійний догляд за дитиною-інвалідом до досягнення нею 16-річного віку, є виданий в установленому порядку медичний висновок.

(Закінчення на 12-й—13-й стор.)

(Закінчення. Початок на 10-й—11-й стор.).

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ДЕРЖАВ ДОПОМОГУ СІМ'ЯМ З ДІТ

Стаття 43. Органи, що призначають і здійснюють виплату допомоги

Допомога по догляду за дитиною-інвалідом одному з непрацюючих працездатних батьків або особи, яка їх замінює, що здійснює постійний догляд за дитиною-інвалідом до досягнення нею 16-річного віку, призначається і виплачується органами соціального забезпечення за місцем проживання.

Стаття 44. Строки виплати допомоги

Допомога по догляду за дитиною-інвалідом одному з непрацюючих працездатних батьків або особи, яка їх замінює, що здійснює постійний догляд за дитиною-інвалідом, виплачується щомісяця за період, зазначений у медичному висновку, але не більш як по місяцях досягнення дитиною 16-річного віку.

Стаття 45. Право на допомогу усиновителів, опікунів та піклувальників

Непрацюючі працездатні усиновителі, опікуни та піклувальники мають право на допомогу по догляду за дитиною-інвалідом до досягнення нею 16-річного віку на умовах передбачених статтями 40—44 цього Закону, з дня прийняття в установленому порядку рішення про усиновлення або встановлення опіки чи піклування.

Глава 6.
ДОПОМОГА ПО
ТИМЧАСОВІЙ
НЕПРАЦЕЗДАТНОСТІ
У ЗВ'ЯЗКУ З ДОГЛЯДОМ
ЗА ХВОРОЮ ДИТИНОЮ

Стаття 46. Право на допомогу

Працюючі матері або один з працюючих членів сім'ї чи інша працююча особа у разі неможливості мають право на допомогу по тимчасовій непрацездатності у зв'язку з доглядом за хворою дитиною, віком до 14 років, але не більш як за 14 календарних днів.

У разі захворювання осіб, зазначених у статтях 22, 28 і 40 цього Закону, допомога по тимчасовій непрацездатності надається одному із працюючих членів сім'ї чи іншій працюючій особі, яка здійснює догляд за дитиною на весь період захворювання, в розмірі передбаченому статтею 47 цього Закону.

Стаття 47. Розмір допомоги

Допомога по тимчасовій непрацездатності у зв'язку з доглядом за хворою дитиною віком до 14 років надається на період, протягом якого дитина потребує догляду, але не більш як за 14 календарних днів, у розмірі:

100 процентів заробітку (доходу) — працівникам, які мають трудовий стаж 8 років і більше, тим, які мають на утримання трьох і більше дітей віком до 16 років (учнів — до 18 років), військовослужбовцям, крім військовослужбовців строкової служби, а також працівникам із числа колишніх дітей-сиріт і дітей, які залишилися без піклування батьків, не досягли 21 року і мають трудовий стаж до п'яти років;

80 процентів заробітку (доходу) — працівникам, які мають трудовий стаж від 5 до 8 років;

60 процентів заробітку (доходу) — працівникам, які мають трудовий стаж до 5 років.

Мінімальний розмір допомоги по тимчасовій непрацездатності встановлюється на рівні мінімальної заробітної плати, але не повинен перевищувати розміру заробітку (доходу), з якого нараховується допомога.

При визначенні розміру допомоги трудовий стаж працівників обчислюється на день хвороби дитини в установленому порядку.

Стаття 48. Умови призначення допомоги

Підставою для призначення допомоги по тимчасовій непрацездатності у зв'язку з доглядом за хворою дитиною віком до 14 років є виданий в установленому порядку лікарняний листок (листок непрацездатності), а для військовослужбовців — довідка медичного закладу.

Інші документи не можуть служити підставою для призначення допомоги.

Стаття 49. Органи, що призначають і здійснюють виплату допомоги

Допомога по тимчасовій непрацездатності у зв'язку з доглядом за хворою дитиною призначається і виплачується підприємством, установою, організацією за місцем основної роботи (служби, навчання) матері дитини або одного з працюючих членів сім'ї чи іншій працюючій особі, що здійснює догляд за хворою дитиною.

Стаття 50. Строки виплати допомоги

Допомога по тимчасовій непрацездатності у зв'язку з доглядом за хворою дитиною віком до 14 років виплачується за період, протягом якого дитина за висновком лікаря потребує догляду, але не більш як за 14 календарних днів.

Працюючі матері або іншій працюючій особі, звільненій від роботи у зв'язку з перебуванням разом з хворою дитиною у стаціонарі, допомога по тимчасовій непрацездатності виплачується за весь час перебування у стаціонарі.

Стаття 51. Право на допомогу усиновителів та опікунів

Працюючі усиновителі та опікуни мають право на допомогу по тимчасовій непрацездатності у зв'язку з доглядом за хворою дитиною віком до 14 років на умовах, передбачених статтями 46—50 цього Закону.

Глава 7.
ДОПОМОГА НА ДІТЕЙ
ВІКОМ ДО 16 РОКІВ
(УЧНІВ — ДО 18 РОКІВ)

Стаття 52. Право на допомогу

Право на допомогу на дітей віком до 16 років (учнів — до 18 років) мають сім'ї, які виховують дітей зазначеного віку.

Стаття 53. Розмір допомоги

Допомога на дітей віком до 16 років (учнів — до 18 років) надається у розмірі 50 процентів мінімальної заробітної плати на кожну дитину, якщо середньомісячний сукупний дохід на кожного члена сім'ї за попередній рік не перевищує трикратного розміру мінімальної заробітної плати.

Стаття 54. Умови призначення допомоги

Допомога на дітей віком до 16 років (учнів — до 18 років) призначається незалежно від одержання на дітей пенсій, інших видів допомоги.

Допомога на дітей віком до 16 років (учнів — до 18 років) не призначається батькам, позбавленим стосовно цих дітей батьківських прав.

Стаття 55. Органи, що призначають і здійснюють виплату допомоги

Допомога на дітей віком до 16 років (учнів — до 18 років) призначається і виплачується підприємством, установою, організацією за місцем основної роботи (служби, навчання) матері, а якщо мати дитини не працює (не служить, не вчиться), — за

місцем роботи (служби, навчання) батька.

У разі коли батьки не працюють (не служать, не вчаться), допомога на дітей віком до 16 років (учнів — до 18 років) призначається і виплачується органами соціального забезпечення за місцем проживання.

Стаття 56. Строки виплати допомоги

Допомога на дітей віком до 16 років (учнів — до 18 років) виплачується щомісяця з місяця народження дитини по місяць досягнення нею 16-річного віку (учнів — по місяць досягнення ним 18-річного віку).

Стаття 57. Право на допомогу усиновителів, опікунів та піклувальників

Усиновителі, опікуни та піклувальники мають право на допомогу на дітей віком до 16 років (учнів — до 18 років) на умовах, передбачених статтями 52—56 цього Закону, з дня прийняття в установленому порядку рішення про усиновлення або встановлення опіки чи піклування.

Глава 8.
ДОПОМОГА НА ДІТЕЙ
ОДИНОКИМ МАТЕР'ЯМ

Стаття 58. Право на допомогу

Право на допомогу на дітей одиноким матер'ям мають одинокі матері (які не перебувають в шлюбі), якщо у свідоцтві про народження дитини відсутній запис про батька дитини або запис про батька проведено в установленому порядку за відсутності матері.

Право на допомогу на дітей одиноким матер'ям мають удови та удівці з дітьми, які не одержують на них пенсії в разі втрати годувальника або соціальної пенсії.

Якщо одинока мати (удова, удівця) вступає в шлюб, то за нею зберігається право на отримання допомоги на дітей, які народилися до шлюбу.

Жінка, яка має дітей від особи, з якою вона не перебувала і не перебуває в зареєстрованому шлюбі, але з якою вона веде спільне господарство, разом проживає і виховує дітей, права на одержання допомоги, установлені для дітей одиноким матер'ям, не має. При рестрації цієї жінки шлюбу з особою, від якої вона має дітей, допомога на дітей, народжених від цієї особи, не призначається.

Стаття 59. Розмір допомоги

Допомога на дітей одиноким матер'ям надається у розмірі:

100 процентів мінімальної заробітної плати — одиноким матер'ям (удовам та удівцям) з числа дітей-сиріт і дітей, які залишилися без піклування батьків, колишніх вихованців дитячих будинків (шкіл-інтернатів), які мають дітей віком до 16 років (учнів — до 18 років);

50 процентів мінімальної заробітної плати — одиноким матер'ям, які мають дітей віком до 16 років (учнів — до 18 років), удовам та удівцям з дітьми, які не одержують на них пенсії в разі втрати годувальника або соціальної пенсії.

У разі народження двох і більше дітей допомога на дітей одиноким матер'ям призначається на кожну дитину.

Стаття 60. Умови призначення допомоги

Допомога на дітей одиноким матер'ям призначається

за наявності довідки органів загсу про підстави внесення до книги записів народжених відомостей про батька (дитину, а одиноким матер'ям (удовам, удівцям) із числа дітей-сиріт і дітей, які залишилися без піклування батьків, колишніх вихованців дитячих будинків (шкіл-інтернатів), крім того, — довідки, що стверджує їх виховання і навчання в дитячому інтернатно-му закладі.

Допомога на дітей одиноким матер'ям призначається незалежно від одержання на дітей пенсій, інших видів допомоги, передбачених цим Законом.

Стаття 61. Органи, що призначають і здійснюють виплату допомоги

Допомога на дітей одиноким матер'ям призначається і виплачується органами соціального забезпечення за місцем проживання.

Стаття 62. Строки виплати допомоги

Допомога на дітей одиноким матер'ям виплачується щомісяця з місяця народження дитини по місяць досягнення дитиною 16-річного віку (учнями — 18-річного віку).

Стаття 63. Право на допомогу усиновителів, опікунів та піклувальників

Одинокі усиновителі, опікуни та піклувальники мають право на допомогу на дітей одиноким матер'ям на умовах, передбачених статтями 58—62 цього Закону, з місяця усиновлення дитини або встановлення опіки чи піклування по місяць досягнення дитиною 16-річного віку (учнями — 18-річного віку).

Глава 9.
ДОПОМОГА НА ДІТЕЙ
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ
СТРОВОКІЙ СЛУЖБИ

Стаття 64. Право на допомогу

Право на допомогу на дітей військовослужбовців строкової служби мають дружини:

солдатів, матросів, сержантів і старшин строкової військової служби;

військових будівельників, які проходять службу у військово-будівельних загонах (частинах), — в період служби в цих загонах (частинах);

курсанти, слухачі (які одержують курсантські оклади) військово-навчальних закладів із числа військовослужбовців строкової служби і цивільної молоді — в період навчання у військово-навчальних закладах;

курсанти шкіл підготовки прапорщиків та мічманів, заархованих на навчання, з числа військовослужбовців строкової служби і осіб, призначених із запасу, — в період навчання в цих школах;

солдатів, матросів, сержантів, старшин, прапорщиків, мічманів та осіб офіцерського складу запасу, які призначаються на навчальні збори і в період призову тимчасово не працюють, — в період цих зборів, включаючи час перебування в дорозі до військової частини і назад.

Стаття 65. Розмір допомоги

Допомога на дітей військовослужбовців строкової служби надається у розмірі 100 процентів мінімальної заробітної плати на кожну дитину.

Стаття 66. Умови призначення допомоги

Допомога на дітей військовослужбовців строкової служби призначається матері

дитини, якщо батько дитини проходить військову службу (навчається у військово-навчальному закладі чи школі підготовки прапорщиків і мічманів або призваний на навчальні збори — стаття 64 цього Закону). Допомога призначається незалежно від одержання на дітей пенсій, інших видів допомоги, передбачених цим Законом.

Стаття 67. Органи, що призначають і здійснюють виплату допомоги

Допомога на дітей військовослужбовців строкової служби за поданням районного (міського) військового комісаріату призначається і виплачується органами соціального забезпечення за місцем проживання.

Стаття 68. Строки виплати допомоги

Допомога на дітей військовослужбовців строкової служби виплачується щомісяця в період військової служби (навчання чи призову на навчальні збори — стаття 64 цього Закону) батька дитини.

Стаття 69. Право на допомогу опікунів (піклувальників)

Опікуни (піклувальники) мають право на допомогу на дітей військовослужбовців строкової служби на умовах, передбачених статтями 64—68 цього Закону.

Глава 10.
ДОПОМОГА НА ДІТЕЙ,
ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ ПІД
ОПІКОЮ ЧИ
ПІКЛУВАННЯМ

Стаття 70. Право на допомогу

Право на допомогу на дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням, мають особи, призначені в установленому порядку опікунами чи піклувальниками дітей, які внаслідок смерті батьків, позбавлення батьків батьківських прав чи з інших причин залишилися без батьківського піклування, з метою захисту особистості і майнових прав та інтересів цих дітей.

Стаття 71. Розмір допомоги

Допомога на дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням, надається у розмірі 200 процентів мінімальної заробітної плати на кожну дитину.

Стаття 72. Умови призначення допомоги

Допомога на дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням, призначається, якщо розмір одержуваних на цих дітей аліментів, пенсій і допомоги на місяць не перевищує двократного плати, мінімальної заробітної плати. При цьому виплата раніше призначених на дітей пенсій і допомоги не проводиться.

Стаття 73. Органи, що призначають і здійснюють виплату допомоги

Допомога на дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням, призначається районною, районною в містах Києві і Севастополі, державною адміністрацією та виконавчими комітетами міських, районних у містах Рад народних депутатів і виплачується місцевими органами управління освітою за місцем проживання.

Стаття 74. Строки виплати допомоги

Допомога на дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням, призначається з місяця звернення за нею і виплачується щомісяця по місяць досягнення ними 16-річного віку (учнями — 18-

ГОЛОС УКРАЇНИ

УКРАЇНИ

ного віку), за винятком випадків, які можуть зумовити до припинення виплати допомоги.

Глава 11. ТИМЧАСОВА ДОПОМОГА НА НЕПОВНОЛІТНІХ ДІТЕЙ, БАТЬКИ ЯКИХ, УХИЛЯЮТЬСЯ ВІД ПЛАТИ АЛІМЕНТІВ, АБО КОЛИ СТЯГНЕННЯ АЛІМЕНТІВ НЕМОЖЛИВЕ

Стаття 75. Право на тимчасову допомогу

Право на тимчасову допомогу на неповнолітніх дітей, батьки яких зобов'язані сплачувати аліменти, розшукується органами внутрішніх справ за рішеннями судів або постановами слідчих органів у разі ухилення від сплати аліментів, притягнуті до кримінальної відповідальності за винятковий злочин чи з інших підстав, або відбавляють попарання у виправно-трудових закладах. У інших випадках, коли стягнення аліментів неможливе з причини, не залежних від осіб, зобов'язаних їх сплачувати, мають стягувати аліменти (мати, батько), які не одержують присуджених аліментів на неповнолітніх дітей за рішенням суду або постановою суду.

Право на тимчасову допомогу на неповнолітніх дітей мають стягувати аліменти, якщо батько (мати), зобов'язаний сплачувати аліменти, постійно проживає на території іноземної держави, з якою Україна не уклала договору (угоди) про надання правової допомоги.

Право на тимчасову допомогу на неповнолітніх дітей мають також жінки і чоловіки, які розірвали шлюб, не одержують присуджених на них аліментів до 16 років (на дітей до 18 років) аліментів або одержують їх менше встановленого мінімального розміру.

В період розшуку батьків, зобов'язаних до сплати аліментів, особам, зазначеним у статтях першої та третьої цієї статті, здійснюються виплати коштів на неповнолітніх дітей для відшкодування додаткових витрат, зумовлених винятковими обставинами (тяжка хвороба, каліцтво дитини тощо) у розмірах, встановлених рішенням суми стягнення коштів на неповнолітніх дітей для відшкодування додаткових витрат не можуть бути виконані з причини, не залежних від осіб, зобов'язаних їх сплачувати.

Стаття 76. Розмір тимчасової допомоги
Тимчасова допомога на неповнолітніх дітей, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, або в інших випадках, коли стягнення аліментів неможливе з причини, незалежних від осіб, зобов'язаних їх сплачувати, надається в розмірі 50 процентів мінімальної заробітної плати на кожну дитину.

Тимчасова допомога на неповнолітніх дітей, батьки яких зобов'язані сплачувати аліменти, постійно проживають на території іноземної держави, з якою Україна не уклала договору (угоди) про надання правової допомоги, надається у розмірі 50 про-

центів мінімальної заробітної плати на кожну дитину.

Матері (батьку), яка не одержує присуджених на неповнолітніх дітей за рішенням суду (постановою суду) аліментів або одержує їх у сумі, меншій за встановлений мінімальний розмір, тимчасова допомога на неповнолітніх дітей надається у мінімальному розмірі аліментів на кожну дитину.

Виплата коштів на неповнолітніх дітей для відшкодування додаткових витрат, зумовлених винятковими обставинами (тяжка хвороба, каліцтво дитини тощо), у разі ухилення батьків від їх сплати, або коли стягнення цих коштів неможливе з причини, незалежних від осіб, зобов'язаних їх сплачувати, проводиться в повному розмірі, встановленому рішенням суду.

Стаття 77. Кошти на виплату тимчасової допомоги

Виплата тимчасової допомоги та коштів на неповнолітніх дітей для відшкодування додаткових витрат, зумовлених винятковими обставинами, проводиться за рахунок стягнених з батьків несплачених сум мінімальних розмірів аліментів і зазначених коштів (для осіб, які ухиляються від сплати аліментів, — фактично виплачених сум тимчасової допомоги і коштів) з нарахуванням 10 процентів на ці суми, а також за рахунок відрахувань 50 процентів сум державного мита, що стягується за розгляду шлюбів судами і органами загсу.

Вимоги про стягнення з батьків, зобов'язаних сплачувати аліменти, сум, виплачених відповідно до статті 75 і 76 цього Закону, прирівнюються до вимог щодо аліментів.

Національний банк України установлює порядок відкриття спеціального рахунку, призначеного для акумулювання і переказу коштів на виплату тимчасової допомоги і відшкодування додаткових витрат на неповнолітніх дітей в період розшуку їх батьків, зобов'язаних сплачувати аліменти, та в інших установлених випадках.

Стаття 78. Умови призначення тимчасової допомоги

Тимчасова допомога та кошти на неповнолітніх дітей для відшкодування додаткових витрат, зумовлених винятковими обставинами, призначаються, якщо рішення суду (постанова суду) про стягнення аліментів, з осіб зобов'язаних їх сплачувати, не виконується, у випадках, зазначених у статті 75 цього Закону.

Тимчасова допомога та кошти на неповнолітніх дітей для відшкодування додаткових витрат, зумовлених винятковими обставинами, у разі ухилення батьків від сплати аліментів, а також в інших випадках, коли стягнення аліментів неможливе, призначаються незалежно від одержання на дітей пенсій, інших видів допомоги, крім допомоги на дітей військово-службовців строкової служби.

Стаття 79. Органи, що призначають і здійснюють виплату тимчасової допомоги

Тимчасова допомога та кошти на неповнолітніх дітей для відшкодування додаткових витрат, зумовлених винятковими обставинами, у разі ухилення батьків від сплати аліментів, а також в інших випадках, коли стягнення аліментів неможливе, призначаються і виплачуються органами соціального забезпечення за місцем проживання.

Стаття 80. Строки виплати тимчасової допомоги

Тимчасова допомога та кошти на неповнолітніх дітей для відшкодування додаткових витрат, зумовлених ви-

нятковими обставинами, виплачуються у разі неможливості виконання відповідного рішення суду чи постанови судді (стаття 75 цього Закону) щомісяця з місяця звернення за допомогою по місцю досягнення дитиною 18 років.

Стаття 81. Право на тимчасову допомогу опікунів чи піклувальників

Опікуни чи піклувальники мають право на тимчасову допомогу та виплату коштів на неповнолітніх дітей для відшкодування додаткових витрат, зумовлених винятковими обставинами, у разі ухилення батьків від сплати аліментів, а також в інших випадках, коли стягнення аліментів неможливе на умовах, передбачених статтями 75, 76, 78—80 цього Закону.

Розділ III. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ МІСЦЕВОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ВІКОНАВЧИХ КОМІТЕТІВ, СІЛЬСЬКИХ, СЕЛИЩНИХ І МІСЬКИХ РАД НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ, ПІДПРИЄМСТВ, УСТАНОВ ОРГАНІЗАЦІЙ І ГРОМАДИН

Стаття 82. Відповідальність за достовірність даних і документів, виданих для призначення державної допомоги

Органи, що призначають державну допомогу сім'ям з дітьми, мають право в необхідних випадках перевіряти об'єктивність видачі відповідних документів.

Підприємства, установи, організації несуть матеріальну відповідальність за шкоду, заподіяну сім'ям з дітьми або державі внаслідок несвочасної видачі чи видачі недостовірних документів, і відшкодовують її в установленному порядку.

Стаття 83. Обов'язок громадян повідомляти про зміну умов, що впливають на виплату державної допомоги

Одержувачі державної допомоги зобов'язані повідомляти органи, що призначають державну допомогу, про всі обставини, що впливають на виплату допомоги.

У разі невиконання цього обов'язку і одержання у зв'язку з цим заяв сум державної допомоги громадянин повинен відшкодувати заподіяну шкоду.

Стаття 84. Стягнення сум державної допомоги, надміру виплачених сім'ям з дітьми внаслідок зловживань з їхнього боку

Суми державної допомоги, надміру виплачені внаслідок зловживань з боку громадян (в результаті подання документів із заведомо неправдивими відомостями, неподання відомостей про зміну складу сім'ї, приховування обставин, що впливають на виплату державної допомоги тощо), стягуються на підставі рішень органів, що призначають державну допомогу.

Відрахування на підставі рішень відповідних органів проводиться у розмірі не більше 20 процентів суми державної допомоги, належної до кожної виплати.

У разі припинення виплати державної допомоги до повного погашення заборгованості решта заборгованості стягується в судовому порядку.

Стаття 85. Оскарження рішень органів, які призначають державну допомогу

Скарги на рішення органів, що призначають державну допомогу, може бути подано до районного (міського) народного суду.

Президент України

Л. КРАВЧУК

м. Київ
21 листопада 1992 року

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН І ДОПОВНЕНЬ ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ДжЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ШЛЯХОВОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ»

Верховна Рада України

постановляє:

Внести такі зміни і доповнення до Закону України «Про джерела фінансування шляхового господарства України» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 47, ст. 648):

1. Абзаці перший і другий преамбули викласти в такій редакції:

«Закон визначає правові та організаційні основи забезпечення стабільності джерелами фінансування витрат, пов'язаних з будівництвом, реконструкцією, ремонтом і утриманням автомобільних доріг загального користування України.

Вказані джерела забезпечують потреби всього народного господарства України на перевезення вантажів і пасажирів, є загальнодержавною власністю і підлягають на дорогах державного та місцевого значення».

2. Частина другої статті 1 викласти в такій редакції:

«Кошти, що надходять відповідно до цих джерел, акумулюються на районному, обласному, республіканському (Республіка Крим) та державному рівнях і використовуються для фінансування розвитку автомобільних доріг залежно від їх значення».

3. У назві і тексті статті 2 слова «республіканський», «республіканському» та «республіканського» замінити відповідно словами «державний», «державному» та «державного».

4. Назву та перше речення статті 3 викласти в такій редакції:

«Стаття 3. Бюджет Республіки Крим і місцеві бюджети
У бюджеті Республіки Крим і місцевих бюджетах Верховною Радою Республіки Крим та обласними і районними Радами народних депутатів щорічно передбачаються асигнування на будівництво, реконструкцію, ремонт та утримання відповідних місцевих автомобільних доріг».

5. У статті 4:

у частині першій слова «Кримський АРСР» і «Кримський АРСР» замінити словами «Республіці Крим» і «Республіці Крим»;

у частині четвертій слово «республіки» замінити словом «Україна».

6. Частина першу і другу статті 5 викласти в такій редакції:

Підприємства, об'єднання, організації, а також підприємці незалежно від форм власності, що реалізують споживачам автомобільний бензин, дизельне паливо, мазута, зріднений та стиснений газ для заправки авто-транспорту, сплачують збір на дорожні роботи в розмірі 7 процентів від обсягів їх реалізації. Реалізація зазначених матеріалів підприємствами і населенню проводиться за цінами, збільшеними на суму збору від продажу паливно-мастильних матеріалів.

Збір справляється підприємствами, організаціями, об'єднаннями та підприємцями, що реалізують споживачам зазначені паливно-мастильні матеріали, і перераховується дорожнім органам».

7. У статті другій статті 6 слово «республіканського» замінити словом «державного».

8. У статті 7:

у назві статті слова «та інших союзних республік» виключити;

у тексті статті слова «а також союзних республік» виключити, а слово «республіканського» замінити словом «державного».

9. Статтю 8 викласти в такій редакції:

«Джерелами фінансування витрат, пов'язаних з будівництвом, ремонтом і утриманням автомобільних доріг, також можуть бути: кошти від проведення акцій, лотерей, продажу акцій, розміщення реклами, добровільних внесків; плата за проїзд по автомобільних дорогах транспортних засобів, вагів або габаритні параметри яких перевищують нормативи, що визначені Кабінетом міністрів України».

плата за передачу доріг у концесію;
інші надходження, що не суперечать чинному законодавству».

10. У назві і тексті Закону посилання «шлях» замінити посиланням на «дорогу».

Президент України

Л. КРАВЧУК

м. Київ
17 листопада 1992 року

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про введення в дію Закону України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про джерела фінансування шляхового господарства України»

Верховна Рада України

постановляє:

1. Внести в дію Закон України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про джерела фінансування шляхового господарства України» з 1 січня 1993 року.

2. Доручити Кабінету міністрів України протягом місяця привести рішення Уряду України у відповідність із Законом «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про джерела фінансування шляхового господарства України».

насування шляхового господарства України».

3. У Постанові Верховної Ради України «Про введення в дію Закону України «Про джерела фінансування шляхового господарства України» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 47, ст. 649) друге речення пункту першого виключити.

Голова Верховної Ради України

І. ПІЛОЩ

м. Київ
17 листопада 1992 року

«ЧАПАЇВСЬКІ» ВИКРУТАСИ

СВІЯ Талалаївської сільської ради Нижньовільня прохання 19 голосних спеціалістів колгоспу імені Чапаєва на чолі з головою про виділення їм землі для ведення фермерського господарства. Кожному вийшло в середньому по 34 гектари. Отож, прощай, колгосп! Прощай, селянство зі своїми давніми проблемами? Та не поспішаємо робити висновки. Бо, здається, ніхто з них всерйоз не збирається перейти на самотійні хліби.

Серйозне ж прагнення до цього поки що найвиразніше помітне в колективі орендного підприємиства свинокомплексу та ферми № 1, який почав діяти в колгоспі 1990 року.

— Нас в оренду майже заганяли, — розповідає свинарка Катерина Павленко. — Приходили і голова, і спеціалісти, агітували — мовляв, по-новому буде краще й економічне. Ну, погодилися ми. Вийшли, знаєте, по-іхньому: тепер у нас і корівник поголовний, і корів є. Чого я їм пропонуєвала, щоб ми, орендарі, виділилися від колгоспу? Бо все самі можемо вирощувати. Без контори, голови. Скільки начальства сидить на нашій шпії Тільки зайвий клопіт мати з ними справу.

— У нас немає людей при портфелях, — каже керівник орендного колективу, в минулому головний агроном господарства Микола Самойленко. — Я ось і механізатор, і ремонтник, і доглядатим тварин, — залежно від виробни-

чої необхідності. Але хто ми без печатки, рахунку? Ніхто. Ми можемо ні техніку, ні будівельні матеріали закупити. За кожну дрібницю треба клянктися в конторі. Та який ж хоч ішли нам назустріч...

54 орендарі замінили майже 80 колгоспників, адже вони не лише вирощують порослят і доглядають свиней, а й повністю забезпечують їх кормами. На цю змівляють вони заготовили 165 тонн сіна, 1800 тонн зерна, 2 тисячі тонн буряків.

— У нашому колективі люди трудяться, як у себе вдома, — хвалиться робітниця кормоцеху Марія Андрусенко.

24 вересня орендарі майже одностайно вирішили створити колективне сільськогосподарське підприємство «Колос» із власним рахунком і на орендно-договірних умовах доглядати колгоспних свиней. Одне слово, зекономили на «чапайському» начальстві. І цим, схоже, підписали собі, як то кажуть, смертний вирок. 1 жовтня правління колгоспу скликало загальні збори, які реорганізували господарство в колективне сільськогосподарське підприємство і водночас розірвали договір з орендарями, встановивши двотижневий строк для передачі майна, машин, тракторів...

Про подальші події можна довідатися із звернення керівника орендного колективу М. Самойленка до генерального директора агрокомпанії «Ніжинський» В. Карпен-

ка, прокурорів району та області: «Орендарі сповістили правління про відмову передати орендного майна до розгляду трудового спору в судовому порядку. У відповідь на це голова Бугаєв за рішенням правління зобов'язав службових осіб сільськогосподарського підприємства створити ініціативну групу з 50—60 чоловік для повернення майна, переданого в оренду. Ми просимо не допустити цього, бо можливі тяжкі наслідки для обох сторін».

Обстановка в селі загострилася. На знак протесту головний економіст господарства Володимир Жарков перейшов працювати в опальний, фактично ліквідований колектив. «Я вправду ждав оренду, — коментує своє рішення спеціаліст. — А тепер повинен її душити».

Діяльність «самостійників» обставляється грунтовними актами перевірок, загрозливими попередженнями. Відчувши марність своїх боротьб, зневірні орендарі написали заяви до Сільської Ради про виділення землі для створення фермерських господарств. Як же вони здивувалися, коли дізналися, що намічена для фермерства 657-гектарна площа вже розподілена між голосними спеціалістами господарства. Що ж, «чапайське» керівництво заздалегідь передбачило дії порушників спокою!

— Я не консерватор, — зазначає М. Бугаєв. — Просто орендарі не виправдали на-

ших надій. Ось акт ревізії від 12 жовтня. За 9 місяців отримано лише 35 тонн приросту ваги тварин. Отож, 45 тисяч збитків. Хіба це робота? А гроші! Як отримувати? Заіраїли у відомість — 10,9, а ось і 13 тисяч карбованців.

Як пізніше я дізнався від головного економіста В. Жаркова, ревізію зроблено тенденційно, під органоми. Минула зима для орендарів, як і для всього колгоспу, була важка. Чорну посуху не мали достатньої кількості кормів, тож і отримували низькі прирости як на відгодівлі, так і на вирощуванні колгоспних телат. При цьому успішно витримали іспит, підданий життям: зберегли поголів'я, ніяк не додумують упусти. Думають завершити рік із прибутком. До речі, уже третій рік господарство не знає збитків від свинарства. А були ж роки, коли вони сягали 500—700 тисяч карбованців. Чи можна ці цифри порівняти з теперішніми 45 тисячами? Та й їх, як стверджують спеціалісти, занизили, адже ревізори не порухали, що корми орендарі виростили самі.

Упущення в роботі свинокомплексу та ферми № 1, безперечно, є. Які ще захотіли, їх можна знайти багато. Як, до речі, і в колективному сільськогосподарському підприємстві імені Чапаєва. Але ці деталі, здається, мало хвилюють керівництво господарства.

Запрогли орендарі землі? Будь ласка. У рішучі загальні збори колгоспників є такі «демократичні» рядки:

«Запропонувати членом орендного колективу організувати самостійне с/г підприємство згідно із законодавством». Без землі. Без техніки. Без тваринницьких приміщень. Ось така намішана над працюючими людьми.

Чи стане краще в селі, як побільшає в ньому подорожників? Навряд. Шансів вижити у колективного сільськогосподарського підприємства імені Чапаєва за старої системи організації праці практично немає. Чи не тому голосні спеціалісти підстрахувалися, взявши собі земельку?

Колишній колгосп міг би бути життєздатним, спокійно функціонувати в ринкових умовах, якщо повністю складався з подібних до самовільницьких орендних підприємств. Це, наприклад, зробили в Жовтневому Селищенському районі. І керівництво залишилося там при ділі, і результати хороші. Але в Талалаївці, схоже, повертаються на стежину, яка вже неодноразово заводила у безвихідь. На що сподіваються? На знову ж таки дружню підтримку депутатів, як приміром, на останній сесії обласної Ради прийняли звернення до Президента, Верховної Ради України з вимогою встановити дотації, компенсації на сільськогосподарську продукцію.

Доки так житимемо?

Сергій ПАВЛЕНКО,
власний кореспондент
«Голосу України».
Чернівецька область.

ЗНОВУ ПО КОЛОУ? або Порочна система

Що не кажіть, а необхідні зв'язки у наш час — це велика справа. І хоч би скільки ми критикували, обурювалися з приводу так званого «телефонного» права, воно було, є і, мабуть, буде ще довго існувати в нашому суспільстві.

Ось, на наш погляд, класична справа цивільного судочинства, яка гідна вивчення в юридичних навчальних закладах.

Живе у Конотопі Сумської області Олександр Кашук. Доля склалася так, що довелося йому розлучитися з дружиною Надією. Ясна річ, розлучення — справа не дуже приємна і пов'язана з поділом майна, розміном квартири, аліментами тощо. Саме це й стало причиною порушення судової справи.

Підружжя мало двокимнатну квартиру. О. Кашук запропонував колишній дружині розділити її на дві однокімнатні. Йому це було тим більше потрібно, бо він знову одружився. Усі турботи щодо обміну О. Кашук взяв на себе. Але, як це часто трапляється в таких випадках, колишня дружина не погодилася на розділ. Та й навздогін їй! Адже вона залишилася в двокимнатній квартирі зі своєю дитиною від першого шлюбу (О. Кашук не був її батьком — С. Д.). Тож змінилася в двірх замири. І не впускала його в квартиру.

Ось тут і почалися його ходіння по різних організаціях, збирання документів, довідок, пояснень тощо.

У листопаді 1991 року Конотопський міськрадсуд задовольнив позовну заяву

О. Кашука про примусовий обмін. Касаційну скаргу його дружини Н. Кашук не задовольнили. Здавалося б, справедливості перемогла, конфлікт роз'язано. Але завдяки «професійним» консультаціям члена Київського міського суду Миколи Остапенка і, очевидно, не менш «професійній» підтримці у Верховному Суді України справу повертають на новий розгляд, попередні судові рішення скасовуються. Читач має право запитати: а хто ж такий М. Остапенко і яку причетність має він до Надії Кашук з Конотопа? Все дуже просто: М. Остапенко — добрий знайомий по кумівській лінії.

Формальною підставою для скасування судових рішень стало те, що Н. Кашук подала довідку медичних установ про те, що вона та її син страждають на захворювання, за якими їм протипоказано проживати в пропонуваній для обміну квартирі.

4 травня 1992 року Сумський обласний задовольнив протест Верховного Суду України. Та в Олександрівні сумнівів щодо істинності поданих меддовідок, і він проводить своє «розслідування», в результаті якого доводить, що довідки фальшиві і видані безпідставно. Мабуть, відповідним правоох-

ронним органам це треба буде зайнятися цими питаннями. Зокрема, з'ясувати, чому в довідках Конотопського протитуберкульозного диспансера, виданих 20 квітня і 15 травня 1992 року, така суперечлива інформація про стан здоров'я Н. Кашук та її сина? В довідці від 20 квітня стверджується, що Н. Кашук та її син не можуть проживати на верхніх поверхах, а довідка від 15 травня просить вважати недійсною довідку від 20 квітня і стверджує зовсім протилежне. На який підстав і за скільки Н. Кашук одержала довідку від 20 квітня, залишилося таємницею. А може, спрацював механізм: «ти — мені, я — тобі», адже Кашук працює в торгівлі?.. А в диспансері твердять, що це прикра помилка і вони її уже виправили.

З урахуванням нового факту Сумський обласний під час повторного розгляду справи знову задовольнив вимоги О. Кашука про примусовий обмін. Але... на ім'я дружини М. Остапенка відправлено телеграму: «Загрозливі рішення нарасуду». За «дивним» збігом обставин справа знову повертається на новий розгляд. Читачам, звичайно, цікаво: на яких же підставах цього разу? На жаль, знову на тих самих. Більше того, перший і дру-

гий протести, підписані заступником голови Верховного Суду України П. Чеберяком, практично ідентичні. Про що це свідчить? Про професійну некомпетентність людини, котра підписала другий протест. Її особисту зацікавленість чи про неповагу до думки колег, що займають нижчі посади?

Зволювання з рішенням у справі на руку лише Надії Кашук. Адже чим довше це триватиме, тим більша ймовірність природного роз'язання питання за принципом Ходни Насреддіна: «Або шах помре, або віслук здохне». В нашому випадку або сам О. Кашук не витримає цю судову марафон, або люди, що згодилися на обмін, відмовляться від нього через таку тяганину.

До речі, таким принципом деякі судді користуються до

сих часто. Наприклад, у справі про примусовий обмін за позовом Н. Момот до С. Котевської, що розглядається зараз у Московському районсуді Києва. І чому, постане запитання, «зволкають» з рішенням про відмову в задоволенні позову, коли ще середині вересня держадміністрація Московського району Києва не дала згоди на обмін через те, що жильці, котрі проживають у запропонованих для обміну квартирах, не подружжя? Суд чекає, коли вони поберуться? А може, й тут «потрібно» зв'язки роблять свою чорну справу? Адже Н. Момот дочка заступника міністра охорони здоров'я (шоправда, колишнього) П. Отрошенка.

Та повернемося до справи О. Кашука. Треба віддати належне суддям Сумського обласного суду, які все ж відмовили в задоволенні протесту і внесли рішення на користь О. Кашука. Але справу знову затребували до Верховного Суду України. Невже буде третій протест?

Сергій ДЕМСЬКИЙ,
завідуючий юридичним
сектором «Голосу України».

Р. С. Поки матеріал готувався до публікації, до редакції звернулася жителька Києва Г. Совенко, яку незаконно заплітали з Київського територіально-виробничого об'єднання автотранспорту за скороченням шtatів. Рішеннями Мінського районного та Київського міського судів її поновили на роботу. Але через протести, підписані П. Чеберяком та ухвалені колегією в цивільних справах Верховного Суду України (в документах докази протестів однакові), вона досі не працює. При цьому ніхто з судді Верховного Суду, що розглядали цю справу, не хотів звернути уваги хоча б на одну обставину, яка є підставою для поновлення на роботу — Г. Совенко жодного разу не запропонувавши іншої роботи в об'єднанні про наявності вільних посад. Очевидно, система, про яку ми так багато говорили, все ще діє.

Українська Біржа Нерухомості

**Панове! Вас вітає постійно діючий
Аукціон Кредитних Ресурсів!**

ГРОШІ РОБЛЯТЬ ГРОШІ!

Аукціон кредитних ресурсів Української біржі нерухомості "Кристина" зробить із ваших грошей

ВЕЛИКІ ГРОШІ.

Панове! Ми щомісяця продаємо кредитні ресурси своїх клієнтів на суму не менше

1 000 000 000 (мільярда!)

карбованців, а найближчим часом збираємося

потроїти її.

Панове кредитори! Маємо честь доповісти вам: сьогодні середня ставка за кредит перевищила 120% річних! Це — не межа! Раніше ми обіцяли вам довести середню кредитну ставку до 100%.

Сьогодні мова вже про 200% і вище.

Ми, як і раніше, гарантуємо кредиторам поручительство найбільш надійних банків України і нашу турботу про їх гроші, як про свої власні.

Покупцям кредитів гарантуємо юридичну бездоганність, конфіденційність і надійність усіх фінансових операцій.

Робить ваші заявки, панове!

Для вас ми працюємо без вихідних!

Телефони в Києві:
224-55-81, 224-81-36,
224-14-98, 244-21-59.

Факс:
(044) 224-43-20, 244-18-80.

ДО ВІДОМА КЕРІВНИКІВ ПІДПРИЄМСТВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНИ!

Фірма «Укрпромбудпостач» проводить договірну кампанію щодо поставок лісопродукції і ПММ на 1993 рік.

Попередні замовлення надсилайте на адресу: 253167, Київ, а/с 53. Телефон диспетчерської служби: (044) 228-52-18 (з 10-ї до 15-ї і з 17-ї до 20-ї).

Згідно з постановою Кабінету міністрів України № 616 від 10 листопада 1992 року Укреджкінофонд ліквідовано. Зацікавленим юридичним особам (підприємствам та організаціям) з питань, що виникнуть, звертатися за адресою: Київ-1, вул. Прорізна, 2.
Тел. 229-85-05 — ліквідаційна комісія.

ПАНОВЕ!

У вас з'явилася чудова можливість придбати за готівку автомобілі ВАЗ, ГАЗ (експортний варіант).

Оплата у доларах США.

Акціонерне товариство «ПРОГРЕС» чекає вас.

Зателефонуйте зараз же!

м. Луганськ, тел. (064-2) 55-35-28.

Луганська область, м. Свердловськ, тел. (факс) (06434) 2-28-00.

м. Київ, тел. (044) 432-45-59. Телекс 115719 KREM, телетайп 118387 РЕКОРД; ИСКРА 07138, 07124.

ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ ВИДЕОТЕХНИКА

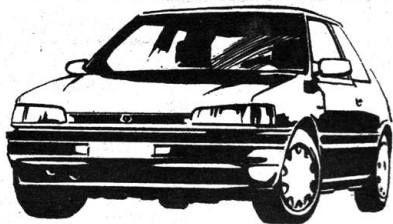

ВИДЕООБОРУДОВАНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО И ВЕЩАТЕЛЬНОГО КАЧЕСТВА

Студийные съемочные и монтажные комплексы · Оборудование форматов SVHS, MII, Betacam SP, Betacam 2000 PRO и D-3 · Рабочие станции компьютерной анимации
Фирма WESCOM, Inc. производит поставку и установку оборудования для телецентров и студий, систем кабельного телевидения, студий компьютерной анимации

wescom ☎ ✉

310046, Харьков, ул. Пожарского 2/10 Тел. (0572) 94-76-01, 95-96-74, 93-40-75, 94-16-58 Факс (0572) 94-35-73, 94-16-58.

mazda - 92

С новейшими образцами японских автомобилей "МАЗДА" Вы можете познакомиться на автосалоне "МАЗДА-92", который проводит в г. ДНЕПРОПЕТРОВСКЕ компания "МИНОЛТА ТРЕЙДИНГ УКРАИНА" совместно с Бизнес-центром "КОМИНФО" Ltda.

Проведение автосалона приурочено к открытию сервисного центра "МАЗДА" в г. Днепропетровске.

Автосалон проводится

с 15 по 19 декабря 1992 г.

адрес: ул. Набережная Ленина, 39, Выставочный Зал Бизнес-центра "Коминфо" Ltda.
время: с 10 до 18 часов

☎ в Киеве: /044/550-02-03; /044/295-00-70

☎ в Днепропетровске: 41-68-83; 47-04-00; 47-04-01.

Агропромислове підприємство «САМАРА» реалізує за готівку і безготівковий розрахунок, можливий бартер, ЗВАРЮВАЛЬНИЙ ВИПРЯМЛЯЧ ТИПУ ВД-306УЗ.

Агрегат призначений для живлення електричної зварювальної дуги постійним струмом під час руху дугового зварювання, різання й наплавлення металів за тріфазного живлення від мережі змінного струму.

Випрямляч розрахований на напругу мережі 380 В 50 Гц. Номінальний зварювальний струм — 315 А. Границі регулювання зварювального струму, діапазон малих струмів 45—125 А.

Діапазон великих струмів 125—315 А.
Наша адреса: м. Дніпропетровськ, Придніпровськ, 320113, вул. Базова, 2.

Телефони: 95-51-56, 95-51-71, 95-51-80.

**Значно скоротимо
строки переведення
коштів
з Росії в Україну
за курсом
Національного банку.**

Тел. у Києві (044) 216-93-36

Тел. у Москві (095) 121-20-06

Посередникам виплатимо винагороду.

Згідно з ухвалою Харківського арбітражного суду у справі 6905/61 порушено справу про банкрутство малого підприємства «ФОМОС», директор Ю. В. Мосейко.

Підприємство купити валюту на суму не менш як 50 тис. доларів США за безготівковим розрахунком по курсу вчора біржового. Просимо звертатися по тел/факсу (044) 440-46-65.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Йосиф Р. Йонг — канадський еміграційний і комерційно-торговельний адвокат з адвокатської фірми CREEN & SPIEGEL приїжджає в Україну і буде у Львові: від 18 січня — 23 січня 1993 р. готель «Дністер» на вул. Матейка, 6, тел. 72-07-83;

у Києві: від 24 січня — 30 січня 1993 р. готель «Русь» на вул. Госпітальна, 4, тел. 220-42-55.

Йосиф Р. Йонг буде зустрічатися з особами, які зацікавлені еміграцією до Канади і порадами у комерційно-торговельних справах між Канадою і Україною.

Прошу телефонувати до Марійки Павличко-Скорець:

Львів: готель «Дністер» — вул. Матейка, 6, тел. 72-07-83;

Київ: готель «Русь» — вул. Госпітальна, 4, тел. 220-42-55.

CREEN & SPIEGEL — це канадська передова і найбільша еміграційна фірма.

ФІРМА «ГЕКАТА»

**НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК ДО НОВОГО РОКУ
ДЛЯ ВАШИХ КЛІЄНТІВ**

Автовідповідачі; калькулятори; телефакси; шкіряні куртки; пуховики; жіночі пальта; спортивні костюми; взуття; білизна; джинси; чоловічі костюми.

Оптова торгівля. Оплата в купонах.

Телефони у Києві: 274-39-88; 221-77-80; 221-77-84.

УКРАЇНСЬКЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ УПРАВЛІННЯ «УКРОТЛОСЕРВІС» УКЛАДАЄ ДОГОВОРИ НА ПОСТАВКУ У 1992—1993 РОКАХ:

парових котлів серії ДКВР, ДЕ, КЕ, С-1/9; водонагрівальних котлів продуктивністю від 1 до 3 Гкал/Год; котельно-допоміжного устаткування: димососів, вентиляторів, економайзерів, щитів КІП та А, підігрівачів, деаераторів, баків для води та нафтопродуктів місткістю від 2,5 до 75 м³, водонагрівачів башт Рожновського.

НАША АДРЕСА: 340045, ДОНЕЦЬК, ВУЛ. ВОРОВСЬКОГО, 10.
ТЕЛЕФОНИ: 66-41-33; 66-31-83.

ЧЕТВЕР

17 грудня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 З восьмої до дев'ятої. Інформаційно-музична програма.

9.00 Театр і час.

10.00 Худ. фільм із субтитрами «Короткий фільм про коханця».

11.25 Твори Е. Гріга.

11.40 Шкільний екран. 10 кл. Світова література. Роман Л. Толстого «Війна і мир» в ілюстраціях.

12.10 УТН.

12.25 Вагатовісний худ. телефільм «Водетаун». 27 серія.

12.50 «Як у старовинному водоводі». Вистава Миколаяського українського театру драми та музичної комедії.

16.00 УТН.

16.05 Для дітей. «Веселка».

16.35 Фізико-математична школа. Як розв'язувати контрольні задачі з фізики.

17.05 Великі питання життя. Фільм з «Християнська програма».

17.35 Концерт Є. Мірошніченко.

18.00 Живе слово.

18.30 Баскетбол. Кубок європейських чемпіонів. «Дінамо» (Київ) — «Комо» (Італія). У перерві — 19.00 УТН.

20.00 Українські музичні фестивалі.

20.45 На добраніч, діти!

21.00 ДНІПРО.

21.40 Хроніка МВС.

21.55 Молодіжна студія «Гарт».

23.25 УТН.

23.40 З 25. Кращі пісні року.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.

5.20 Рамкова гімнастика.

5.30 «Ранок».

7.45 Фірма гарантує.

8.00 Новини.

8.20 Кіди-відді.

8.35 «Імперія». Вагатовісний худ. телефільм. 3 серія.

9.25 Театральні зустрічі.

10.05 «Абсолют» І. Вармалей.

10.20 «Агіде-82». Всеукраїнський конкурс на краще виконання естрадної пісні в Україні.

11.00 Новини (з сурдоперекладом).

11.20 «Ігор Савович». Худ. телефільм. 3 серія.

12.30 Мультфільм.

12.50 «Безіменна зірка». Худ. телефільм.

14.00 Новини (з сурдоперекладом).

14.25 Телемист.

15.00 Водокот.

15.15 «Відколя Майя». Мультфільм.

16.05 «До шістнадцяти і старші».

16.45 Прес-експрес.

17.00 Новини.

17.25 Хоней. Міжнародний турнір на приз газети «Известия». Збірна Росії-1 — збірна ЧСФР у перервах — Реклама і Вечірня казка.

20.00 Новини.

20.40 Лотто «Мільйон».

21.10 Вперше на телебаченні. Худ. фільм «Вербувальник».

22.40 «Що означають ваші імена?». У перерві — 23.00 Новини.

0.30 «Імперія». Вагатовісний худ. телефільм. 3 серія.

ІІ ПРОГРАМА УТ.

КАНАЛ «РОСІЯ».

7.00 Вісті.

7.25 Час ділових людей.

7.55 Без ретину.

11.00 Худ. телефільм «Санта-Барбара». 113 серія.

11.50 Ностальгічний поєдинок.

12.20 Паралелі.

12.35 Т.н.Ко.

12.40 Селянське питання.

13.00 Вісті.

14.50 Терминал.

15.20 Студія «Рост». Театр з відео. Частина 1.

15.50 Там-там-новини.

16.05 «Сім'я Смирнових: як жити далі». Телефільм (Австрія).

16.50 Кіпрас. Макейя. Репортаж з НАТО.

17.20 Парламентський вісник.

17.35 Муз. фільм «Шляхи кобзарів».

18.00 На шостій сесії Верховної Ради України.

19.05 Київський панорама.

19.25 Прем'єра худ. телефільму «Санта-Барбара». 114 серія.

20.15 На шостій сесії Верховної Ради України.

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ».

13.35 Мультфільм.

14.05 Худ. фільм «Спалах».

14.45 Відеомістика.

19.15 Мультфільм.

19.35 Телефільм «Втілення мрії».

22 серія.

20.00 Відеомістика.

20.15 Худ. фільм «Везуча погоня».

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК —
ВЕРХОВНА РАДА
УКРАЇНИ

Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

РЕДАКЦІЯ: Анатолій ГОРЛОВ, перший заступник головного редактора; Олександр БІЛИК, заступник головного редактора; Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, оглядач, завідувач відділом культури; Борис СИДОРЕНКО, заступник головного редактора; Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, редактор відділу кореспондентської мережі; Віталій СУДДА, відповідальний секретар.

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46;
телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34,
441-89-44.
☎ Рукописи не повертаємо.
☎ Лістунки з читачами — тільки на сторінках газети.

★ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
★ За точністю викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить
5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка)
українською і російськими
мовами.
Індекс 60955.
Загальний тираж
450 601

Комбінат друку
видавництва «Преса
України».
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9
Зам. 0311239